ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ, ЩОБ ЧАСОПИС "СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ" ВИХОДИВ ТОЧНО Й СТАЛО?

(Продовження зо сторони 1-ої)

Попеля, який трохи помагав фінансово до минувшої весни, і десять доларової помочи посла Чарлі Годдера, з округи Ст. Алберт, ніхто інший не дав ані одного цента.

Треба здати собі справу, що видавання часопису не є легка річ, а ще й без грошей. Це навіть стверджує факт, що ніхто з українців не відважився видавати політичного часопису в Алберті до тепер кромі нас, хоч були й посли і інші здібні люди.

Не вважаємо за відповідне самі писати про щирі старання видавця й редактора цього часопису видавати його стало. Всю роботу, яка звязана з редагуванням і видаванням цього часопису, сповняв самий видавець, в додатку до виголошення 84 суспільно-кредитових відчитів в Алберті від весни. Кошти поїздок видавець завсіди покривав самий із зборів на своїх відчитах, що часами коштувало навіть 6 доларів поїхати на один мітінг. Вистарчить почислити пересічно кошти звязані з кожним мітінгом по 3 долари, і можна обчити, що це помогло б заплатити за кілька чисел часопису. А знову, не їхати, то не буде ще й тільки. Однак, все остаточно направилося й часопис буде виходити стало й на час, якщо український загал виконає свою частину обов'язку. Треба пам'ятати одно, що нікому не ходить більше, щоб видавати часопис стало, як самому видавцеві, бо він вложив у видавання його масу грошей і праці, тому ті передплатники, що стало не діставали часопису, хай зрозуміють наше положення.

Чи варта що ті Суспільно Кредитові промови, що видавець виголошував хай оцінюють самі слухачі, але видавець нераз пішки ходив у морозі понижче зера 20 степенів, щоб не звести людей і відбути мітінг.

На цьому місці почуваємось до обов'язку висловити свою подяку п. В. Дорошеві і п. П. Мітенкові, з Едмонтону, що помогли видавцеві СК відбувати мітінги. П-н Дорош в Мондер, Олеськів, Рос Крік й Едмонтоні; п. Мітенко в Чипмен, Гілярд, Броди, Подоля і Едмонтон.

Однак, щоб часопис від тепер виходив на час і стало, Видавництво "Суспільного Кредиту" звертається до кожної суспільно-кредитової групи, серед українців, щоб вона зібрала 2 передплаті на місяць на "Суспільний Кредит", що побільшить число передплатників і уможливить видавання часопису без жадного труду. Якщо група не збере дві передплаті на місяць, то вона може устроїти чайний вечерок, представлення, розігравку якоїсь річи, або забаву на що саму ціль.

Треба виробити плян і триматись того пляну і тоді, будьте певні, що англійці будуть дивуватись, що ми годні розбудувати часопис, і певне будуть з нами краще числитися.

Просимо 50 із наступно поданих 80 груп повідомити Видавництво, чи вони згідні із таким добровільним зобов'язанням себе збирати по 2 передплаті що місяця в 1938 році і висилати їх що першого кожного місяця до редакції. Про всі групи ми не знаємо, або не знаємо всіх їх назв, тому звертаємось і до тих нам незнаних груп, писати до нас, щоб затягнути їх на ту лісту, що не лише словами хотять часопису, але й ділами.

Ті групи, що зголосяться на цю пропозицію подамо в черговім числі цього часопису.

1. Мондер, 2. Смоки Лейк, 3. Броди школа, 4. Станіслав, 5. Чипмен, 6. Во, 7. Федора, 8. Барич, 9. Тофілд, 10. Новий Київ, 11. Делф, 12. Лаймстави, 13. Васкетено, 14. Ст Майкал, 15. Гілярд, 16. Подоля, 17. Скаро, 18. Пено, 19. Лішьор, 20. Тудор, 21. Редвотер, 22. Радвей, 23. Олдорена, 24. Калмар, 25. Бюфорд, 26. Мартин Сентер, 27. Егремонт, 28. Торгілд, 29. Візел Крік, 30. Дарлінг, 31. Беліс, 32. Спеддсн, 33. Вілна, 34. Вегревил, 35. Коломия, 36. Олеськів, 37. Гийт, 38. Іиленд, 39. Голден, 40. Драгоманів, 41. Коперник, 42. Равнд Гил, 43. Дервент, 44. Мирнам, 45. Петфайндер, 46. Слава, 47. Прут, 48. Спрінг Крік, 49. Красногора, 50. Бовален, 51. Мусідора, 52. Валингдон, 53. Ту Гілз, 54. Гейрі Гіл, 55. Торобі, 56. Етелберт, Ман., 57. Фішінг Ривер, Ман., 58. Ендрю, 59. Краків, 60. Брудергайм, 61. Деаджерлей, 62. Глендон, 63. Бросо, 64. Мирославна, 65. Інністфрі, 66. Левой, 67. Ренферлі, 68. Кагіян, 69. Снятин, 70. Вагстео, 71. Васел, 72. Кейленд, 73. Владимір, 74. Січ, 75. Шандро, 76. Пакан, 77. Роял Парк, 78. Піт, 79. Варвік, 80. Гей Лейк.

КАНАДА ПОТРЕБУЄ РЕФОРМИ

Щораз сильніше обзиваються з усіх сторін Канади голоси за широкими реформами. Висловлюються за реформами не лише ті, котрі на своїй шкірі відчувають недомагання і перестарілість капіталістичної системи, але також ті, котрим вона дає всі блага і привілеї. Кождий мусить признати, що реформаторський запал навіть консервативної частини канадійської суспільности викликала в великій мірі акція нашого преміера Ейбергарта, котрий не дивлячися на жадні перешкоди почав і дальше веде ту акцію. Подаємо кілька голосів, котрі характеризують ширину реформаторських намагань.

Едмонтонські безробітні за державну асекурацію від безробіття

Едмонтонське товариство безробітних на своєму мітінгу ухвалило голосами всіх своїх членів резолюцію, якою вповні піддержує заходи преміера Мекензі Кінга створити федеральну систему асекурації від безробіття і жадає як найскоршого впровадження її в життя. Що резолюцію передано міській раді Едмонтону, яка поробивши невеличкі зміни піддержала її своїм авторитетом.

Як відомо, акція преміера Мекензі Кінга почалася перед кількома місяцями, але до переведення федеральної асекурації від безробіття потрібно зміни Бритиш Норд Америка Акту. Федеральний уряд вже звернувся в цій справі до бритійського кабінету.

ВЗЯТО 1,754 ПОЛІЦІЯНТІВ ДО Р.С.М.П.

Між 1932-35 роками, Роял Кенейдієн Мовнтед поліція взяла 1,754 поліціянтів до свого "форсу", що включає 746 поліціянтів перебрано від провінцій; 23 із цих є саржою.

Під цей час у домінії є поверх 2,700 поліціянтів, з того 93 занимають позиції саржі. Це розуміється не включає поліції жадного міста.

ПОГЛЯД ФІНАНСІСТІВ

Пише Чікаго Геральд із 18 грудня, що Канадійські власти пильно слідять за поступком фашистівського руху головно у Квебеку й Алберті. Сказано дальше, що департмент справедливости в Оттаві є приготуваний задушити всяку радикальну акцію в згаданих провінціях.

"В Квебеку націонал організація має 80,000 членів, котрих вона вправляє кілька разів на тиждень", каже цей часопис.

"В Алберті", сказано дальше, "уряд преміера Ейбергарта є і комуністичний і фашистівський, хоч Ейбергарт самий є релігійним основником, котрий передає через радіо тижневі релігійні програми — його суспільно-кредитові поліси виглядають для критиканів, як марксистські."

Дальше висловлено погляд, що пресовий албертійський акт, котрий пішов перед Супрім Корт оф Кенада до вирішення мав би бути фашистівський у своїй засаді.

Та всі ці погляди фінансістів не видержують найлекшої критики!

ТІ, ЩО ПОМАГАЮТЬ ЧАСОПИСОВИ "СК" СКЛАДАЮТЬ НА ПРЕСФОНД

БРОДИ ШКОЛА (Мондер)

По 50 цт.: І. Т. Воробець, Григорій Сірацький; по 25 цт.: Олекса Лесюк, Никола Лесюк, В. Гулевич, Йосиф Гуліновський М. Воробець, Г. Ф. Побран, С. І. Якубець, П. П. Хміляр; по 15 цт.: А. Бродзяк, І. Якубець; по 10 ц.: М. Сірацький, Д. Дацюк, І. Шміхура.

Разом $3.60

МУСІДОРА, АЛБЕРТА

По 25 цт.: Д. Гнидик, п-на Анна Лисаковська; по 15 цт.: Д. Вольський; по 10 цт.: В. Ф. Ільків.

Разом .... 75ц.

ЛАЙМСТОВН (Родеф)

По 25 ц.: М. Івасюк, П. Стельмах, Василь Мельник, І. Стельмах, І. Івасюк, І. Лучка, Митро Гавриленко, Ком. Семенюк; по 15 цт.: М. Щур; по 10 цт.: В. Скульський, І. Івасюк, В. Щур, І. Щур.

Разом $2.55

МОРКЕМБ, АЛБЕРТА

По $1.00: Леон Бойда; по 50 цт.: М. Григоряк, П. Хміляр; по 25 цт.: І. Рудик, С. Демків, К. Бойчук; по 20 цт.: І. Бігус.

Разом $2.95

СТАНІСЛАВ ШКОЛА (Мондер)

По 25 цт.: В. Дембіцький, О. Чорний, Н. Самотюк, В. Носельський, І. Середяк, П. Ворощук, І. Самотюк, Г. Онищук, А. Кучеровський; по 10 цт.: С. Гулевич, П. Хміляр, В. Хлібецький, Ф. Хміляр, П. Самотюк; по 5 цт.: В. Орлецький.

Разом $2.80

КРАСНОГОРА
(в околиці Мирнам)

По 50 цт.: Дмитро Чапельський (з Мирнам); по 25 цт.: П. Биднарський, М. Місик, П. Вричук, Ф. Паньків, І. Чапельський, І. Соловій, І. Франко; по 10 цт.: І. Семенюк, Ф. Буський, О. Якимець, С. Франко, Ф. Степанюк.

Разом $2.75

СКАРО, АЛБЕРТА

По $1.00: Джосеф Волянський; по 50 цт.: Н. Волянський, М. Маланич, І. Кутний, П. А. Сіцко, С. Гурба; по 25 цт.: І. Гудзян.

Разом $3.75

ГЕМЛИН, АЛБЕРТА

По 50 цт.: Григорій Стасюк.

ЧИПМЕН, АЛБЕРТА

По 50 цт.: Олекса Кудрик, С. Траленко, А. Ахтимійчук, В. Шарун.

Разом $2.00

ЛІСЬОР, АЛБЕРТА

По 50 цт.: П-нна Д. Байдужа, п-нна Ксеня Пасічний; по 25 цт.: Володимир Жовнір, Павло Козяк, Григорій Козяк, Іван Заїло, Ф. Гурко, І. Турко, В. Латка; по 10 цт.: Т. Заїло, Н. Петрик, А. Гарасим, П. Котиляк, Н. Сепа (Васкетена); по 5 цт.: П. Грицунь, А. Латка.

Разом $3.35

ГІЛЯРД, АЛБЕРТА

По 50 цт.: М. Петрій; по 30 цт.: Л. І. Майко; по 25 цт.: І. І. Козак, В. Савчук, П. Бабій, В. Макаль, Т. Козяк, В. Ружицький, В. В. (Від Приятеля), І. Гач, С. Віленський, Я. Томашевський, Ф. Василик, п-на Марійка Онуфреів, Іван Цикалюк, М. Лущик, Й. Флаша, Г. Лесюк, Я. Цикалюк; по 20 цт.: А. Богданський, П. Козак; по 15 цт.: М. Цикалюк, М. Дідух, П. Я. Цикалюк; по 10 цт.: В. Дідух, М. М. Козаченко, Н. Голейчук, В. Качар, п-ні М. Цикалюк, С. Ружицький, Й. О. Най.

Разом $6.85

ПЕТФАЙНДЕР, АЛБЕРТА

По 25 цт.: В. Мельник, П. Макогоник, Т. Плішка, С. Мельник, М. Саварин, П. Підручний, П. Яцій.

Разом $1.75

НОВИЙ КИЇВ

Від Суспільно Кредитової Групи в Новім Києві $2.00; по $1.50: М. Яремцьо; по 25 цт.: В. Савчук, Н. Кілярчук, М. Кітлярчук, Н. Юськів, Й. Кілик, Н. Кілик, Т. Й. Горон, Й. Кітлярчук, Д. Марчак, Ф. Семенюк, Е. Дегід, Й. Кіселевич, М. Сопіл, С. Клемера, Й. Горон, В. Іващук, М. Бусько, А. Якимець, С. Кіселевич; по 10 цт.: Й. Гайдук, П. Кілик, С. Кілик, Й. Данилюк, П. Касіян, Т. Сокальський, В. Стебляк, М. Д. Самоїл, Й. Кіселевич, Й. Горан.

Разом $8.50

ВО, АЛБЕРТА

Збірка на салі на прес фонд $2.50.

СЛАВА, АЛБЕРТА

Збірка на салі на прес фонд $4.00.

ДЕРВЕНТ, АЛБЕРТА

Збірка на салі на прес фонд $4.35.

Видавництво часопису "Суспільний Кредит" складає всім жертводавцям найщирішу подяку.

Людське право мусить поступити перед Божим правом

Святе право людини, члена суспільности, на життя, свободу й щастя. Установи існують на те, щоб служити людині. Це є природне право й основа суспільного ладу, який ми звемо демократією.

ПРОМОВА ДОСТ. ЛЮСІЄНА МЕЙНАРДА В АЛБЕРТІЙСЬКОМУ ПАРЛАМЕНТІ, 6. СЕРПНЯ, 1937.

Встаючи, щоб забрати слово в цій дискусії, я свідомий того, яке важливе значення мають заголовки в сьогоднішніх часописах, як рівнож і значення замітки, яку зробив мій добрий приятель, посол з Едмонтону (п. О'Коннор). Він сказав, що жаден шануючий себе адвокат у Канаді не підтримував би важности таких начерків законів. Жалую що мене не можна зачислити до "шануючих себе" адвокатів, бо я готовий сьогодні стати в обороні важности цих законів. Мене зовсім не турбують заголовки в "Едмонтон Джорнал" сьогодні, в яких говориться, що начерки законів відносно банків є неважні; що визначні правничі таланти в цім краю заявили що вони (закони) є поза компетенцією провінціяльного парляменту; що самий Сер Генрі Дрейтон, визначний адвокат в домінії, затривожений наслідками, які можуть вийти з такого законодавства. Знову інший підзаголовок в часопису каже, що кожний адвокат в Едмонтоні заявив, що ці начерки законів є поза компетенцією провінціяльного законодавства. Отже виглядає на одчайдушність, коли я хочу протиставитися цим великим "арматам", але я все таки тверджу, що цей парлямент має право ухвалювати такі закони.

Рішення Королівської Ради

Та заким я приступлю до цього я хочу насамперед сказати дещо про найвищий апеляційний суд, що може буде розбірати справу цього законодавства. Не буду згадувати про місцеві албертійські суди. Кожний знає, хто є судді, як суди відбуваються і т. д. Але я хочу звернути увагу послів на те, що саме є Королівська Рада (Приві Кавнсил) та як вона доходить до рішень, які часом видає. Загально відомим є правило в праві, що жаден суд не є звязаний своїми власними рішеннями і, що Королівська Рада нераз уже міняла свої рішення. Це робилося може більше з політичних оглядів, як з правних причин.

Що сказав Дост. Ернест Ляпойнт?

Щоб підтвердити це, я позволю собі навести слова з промови теперішнього міністра справедливости, Дост. Ернеста Ляпойнта, в домініяльному парляменті, 30 червня, 1931, (Гензард 1931, том 3, сторона 3204):

"Є одна невигода у звязку з рішеннями Королівської Ради. Розуміється, — як палаті відомо, — вона в дійсності не є судом, але дорадчим комітетом короля і, як конечний наслідок цього, рішення Королівської Ради не обовязують ні судів ні її самої. Вона міняє свої погляди на деякі справи, як це видно з правознавства, а навіть є погляд, якого, думаю, ніхто не заперечує, що вона руководиться у своїх рішеннях не лише строгими правними засадами, але часом бере під увагу політичні згляди. Отже Королівська Рада є трибуналом в дечім відмінним від інших судів. При цій нагоді, пане президенте, хочу вказати на статтю визначного члена адвокатської палати в Отаві й доброго приятеля преміера. Маю на думці п. Джорджа Ф. Гендерсона. Після того, як Королівська Рада видала свій осуд в справі, чи можна назначувати жінок на членок сенату, п. Гендерсон виступив і прочитав дуже здібно написану статтю, в якій доказував, що рішення може було на місці з політичного згляду, але противправне, на скільки він обзнайомлений з правами. Розуміється, що я був за рішенням, як його тоді подано, і не хочу тепер обговорювати тверджень п. Гендерсона. Наводжу його тільки тому, щоб показати, як задивляються на рішення Королівської Ради адвокати й інші громадяне. Дехто думає, що відклики треба затримати головно в конституційних справах."

На дальше підтвердження сказаного я хочу навести дві справі, в яких запали рішення Королівської Ради.

Перша це справа Кослінга проти Дюпуа (5-H.L.-409).

Питанням в цій справі було чи домініяльний уряд має право не допускати відкликів до Королівської Ради в справах банкроцтва виключно за домініяльним правительством так, що жадна провінція не має права ухвалювати законів в цій справі. Королівська Рада заняла в цій справі становище, що це було зовсім в обсягу права домініяльного правительства не допустити до відклику до Королівської Ради.

Кілька літ пізніше після вирішення цієї справи наспіла до Королівської Ради інша справа з тоїж самої провінції: Рекс проти Надана. Одним з головних питань в цій справі було знову, чи домініяльне правительство, коли видає закони в справах, що є в обсягу його юрисдикції (в цьому випадку ходило про кримінальне право, а не про банкротство), має право недопустити до відклику до Королівської Ради. В цьому випадку Королівська Рада рішила, що домініяльне правительство не мало права стримати відклик до Королівської Ради тому, що багато давніше британський парлямент видав був закон, після якого вім британським горожанам прислугувало право відклику до Трону (Короля).

Цікаво відмітити, чому Королівська Рада змінила своє відношення в цій справі та чи рішення запало на основі існуючих законів чи з політичних зглядів. Щоб відповісти на ці питання я краще наведу слова чоловіка, що записався в канадійській парляментарній історії в останніх тридцятикількох літах. Маю на думці Сера Генрі Бурассу, що через довший час був послом з округи Лябел.

Хотяй п. Бурасса є ляїк (ляїк — той, що не вчився якоїсь ділянки в науці, — у цьому випадку не вчився на адвоката), після скінчення його промови в домініяльному парляменті, з якої я зараз подам цитат, державний прокуратор Канади в тім часі, Дост. Морис Дюпре, заявив, що як би він був екзамінатором адвокатської палати в Квебеку, то без надуми, без дальших іспитів, допустив би п. Бурассу до "бари", як укінченого адвоката.

Отже пояснюючи справу Надана й подаючи причини, якими руководилася Королівська Рада у своєму рішенні, п. Бурасса сказав в домініяльному парляменті 30 червня, 1931, (Гензард 1931, том 3, сторони 3216-17):

"Заявляючи, що цей уступ у нашому кримінальному кодексі є поза нашою компетенцією тому, що він заборонює робити відклики, а потім висказав ноглад, що він не бажає й не має наміру заохочувати до відкликів в таких справах чи то з Австралії чи Канади. Англійський міністер справедливости, що заступав цю справу, натякнув, чому й длячого зроблено заяву про таку засаду. Кожному, хто читає його промову, ясно, що він мав на думці справу Ірляндії. Недавно перед тим Ірляндія заключила договір з Англією та ухвалила свою конституцію. Про право відклику до Королівської Ради не згадано ні в договорі, ні в конституції, але кожний знав, що ірляндське правительство і "дейл айрін", цебто ірляндський парлямент, завзялися покінчити з усякими відкликами до Королівської Ради. Тому англійський міністер справедливости, щоб затримати право відклику для деяких людей в Ірляндії всупереч виразному бажанню більшости населення та волі парляменту й правительства, уневажнив в канадійському законі уступ, проти якого він самий не мав нічого, що проти нього не було відклику до Королівської Ради і, що його примінення Королівської Ради не є в першу чергу трибуналом, але пів-політичним, пів-судовим тілом. Цього факту не переочують в Англії".

(Продовження в черговому числі)

АНВИН І ПОВЕЛ ОШИКУЮТЬ РІШЕННЯ АПЕЛЯЦІЙНОГО СУДУ

В половині січня відбулися два апелі у найвищому албертійському суді в справі засудів Дж. Г. Анвіна, СК посла на округу Едсон, і Дж. Ф. Павела, СК експерта з Лондону за вакинене їм видання очернюючого памфлету проти кількох едмонтонських одиниць із інших політичних партій. Рішення суд ще не видав.

ЩЕ НЕ ВИДАНО РІШЕННЯ В СПРАВІ ТРЬОХ АЛБЕРТІЙСЬКИХ ЗАКОНІВ

Відбулася розправа на найвищому суді в Оттаві в справі трьох албертійських законів, які не потвердив лефтенент-говернор, але рішення суд також ще не видав. Коли видасться рішення подамо цілу справу обширніше.

ДР. В. С. ГАЛ, СК ПОСОЛ ПОМЕР—ВІДБУДУТЬСЯ ДОПОВНЯЮЧІ ВИБОРИ ПРИ КІНЦІ БЕРЕЗНЯ

Перші доповнюючі федеральні вибори відбудуться в східньому Едмонтоні, щоб вибрати нового посла на місце покійного др. В. С. Гола. Завзята боротьба запевнена між лібералами й Суспільно кредитовцями, суспільно кредитовці повинні виграти.

КОНСЕРВАТИВНИЙ ЛІДЕР ЗА РЕФОРМАМИ?

Перед кількома днями виголосив в Торонті велику політичну промову В. Д. Герридж, шурин б. преміера Р. Б. Беннета і правдо-подібний наступник Беннета як лідера консервативної партії. Консервативна партія є в повному розкладі, котрий спричинив головно Р. Б. Беннет своєю політикою в часі кризи. Герридж старається створити опінію, що консервативна партія є прогресивною і змагає до реформ.

Канада є загрожена фашизмом, війною і економічною Депресією. Вину за всі ці нещастя поносить ліберальна партія — твердить Герридж так, якби консерватисти ріжнилися чимось від лібералів. Ратунок один: Реформа. Отже треба відповідного розподілу праці, збільшення покупної сили працюючих кляс, установлення мінімальних цін на кляс, установлення мінімальних цін на рільничі продукти, незалежність Канади від зовнішних економічних впливів і .... банкової та монетарної реформи.

Канадійський світ праці не сміє дати звести себе на манівці. Фарисейством Герридж не вратує підірваного престіжу своєї партії і не вратує її перед упадком.

ОПОЗИЦІЇ ПОТРІБНО ПОСТУПОВОЇ ПРОГРАМИ, КАЖЕ ГРЕЙ

Провідник ліберальної партії в Алберті, Е. Л. Грей, вже самий сказав, у своїй промові до жіночого ліберального товариства, що так звані опозиційні організації не мають жадної програми. Він сказав, що програма опозиційних організацій до албертійського уряду не є вистарчаючо поступова, і що всяка робота цих реакційних груп лише скріпляє ряди суспільно-кредитовців.

"Довжна ситуація і депресія причинились до вибрання суспільно-кредитового уряду в силу. Політична будучність Алберти рішається людьми на околицях", сказав п. Грей.

Значиться, що лібералі є свідомі того, що вони мусять підійти до фармерства в Алберті, щоб дістатися в силу, — і вони пробують це робити. Що дальше — ми відважимося сказати, що ліберальна партія не має сьогодні жадної програми ні у провінціях, ані в домінії, частинно виключаючи Онтаріо й Квебек.

— L. D. SNAYCHUK —
Artist, Painter, Decorator, Sign Writer
ПЕРЕБИРАЮ ЗАГАЛЬНУ МАЛЯРСЬКУ РОБОТУ
«МОЯ СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ»
ТЕАТРАЛЬНІ СЦЕНЕРІЇ, ДЕКОРАЦІЯ ЦЕРКОВ, ДОМІВ І ТЕАТРІВ.
МАЛЮВАННЯ ІКОНОСТАСІВ І ЦЕРКОВНИХ ОБРАЗІВ.
СОЛІДНА ПРАЦЯ — УМІРКОВАНА ЦІНА
108 Rudyk Block — Edmonton, Alberta

Так як зо сходом сонця почнається новий день,
Так не Суспільний Кредит почне нову еру.

As the rising sun proclaims the new day,
So will Social Credit proclaim a new era.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ
The SOCIAL CREDIT

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ В КАНАДІ — THE ONLY UKRAINIAN SOCIAL CREDIT PAPER IN CANADA.

РІК II. ЧИСЛО 3. — ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 19. ТРАВНЯ, 1938. — EDMONTON, ALBERTA, MAY 19, 1938. — No. 3. VOL. II.

Читачі й прихильники СК! Складайте жертви в прескампанії СК 20. травня до 20. червня!

Заговір брехні

Кажуть вам, що уряд суспільного кредиту знеохочував вкладати гроші в підприємства, прогнав капітал з Алберти й руйнує наш кредит. А далі, що маємо застій, гірший як колибудь попередно, а все через те, що албертійський уряд своїм радикальним законодавством відємно вплинув на довірря купців і фабрикантів та стримав природній розвиток торговлі й промислу. Ліга Єдности Канади (Юнайтед Кенада Ліг) та так звана Народня Ліга (Піпл Ліг) представляють вам, що коли їм і тим, кого вони заступають, дасться нагоду створити "здоровий, діловий уряд" за їхнім пляном, то тоді, і лишень тоді, можемо сподіватися зробити знов який будь поступ. Час уже вивести на денне світло брехні цих панків, що так жалісно й безінтересовно вбиваються за добробутом провінції. Факти, що подаємо, є неоспоримі. Прочитайте цю статтю й переконайтеся самі, кого треба винувати за намагання знищити довірря та заохотити до "втечі" капіталу з Алберти.

Тримайте ці дані (факти), щоб знов колись до них заглянути, бо ви не почуєте їх з уст промовця Ліги Єдности Канади або від агітатора за "здоровим, діловим урядом."

* * *

Зміни в організації кожного міністерства в уряді були потрібні, щоби поставити тверду основу й двигнути на ній будову нового господарського ладу. В часі цих змін, як нам кажуть, уряд відстрашив від провінції потрібний капітал, знищив довірря людей, що вкладали гроші в підприємства, стримав господарський розвиток і спричинив підвищення коштів прожитку. Часом даються чути необдумані вислови про відносини в Алберті в порівнанню з другими провінціями. **Тому наводимо кілька дійсних фактів.**

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ

(а) Що банкові обороти (цебто всі гроші, що банки дістали й видали) в Канаді впали в 1937 р. в порівнанню до 1936 року на $252,694,002; що в других степових провінціях, Саскачевані й Манітобі вони зменшилися на 24%? **Що в Алберті за той самий час збільшилися на 2.12%?** Друга західня провінція, що може похвалитися збільшенням банкових оборотів є Бритійська Колюмбія, що мала того року найбільший торговельний рух у своїй історії. Вона виказує збільшення на 2.52%

(б) Що митний уряд в Едмонтоні вібрав недавно в одному місяці понад чверть мільйона долярів ($258,024.00) з мита, більше, як колибудь від 1929 року?

(в) Що кількість товарів, призначених для наших північних областей, зросла до такого ступіння, що перевозові підприємства працюючи день і ніч та вживаючи до того всяких можливих способів не змогли перевезти весь вантаж з кінця залізної дороги у Вотервейс на північ заки водяна транспортація припинилася минулої осені?

(г) Що провідні департаментальні крамниці столиці Алберти виказують велике загальне збільшення торговлі (на 15-20%) в 1937 році?

ЧИ ЦІ ФАКТИ НЕ ВКАЗУЮТЬ НА ТЕ, ЩО ЗА УРЯДУ СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ ТОРГОВЛЯ АЛБЕРТИ ПОЛІПШИЛАСЯ?

(г) Що з числа сім основних споживчих артикулів і ренту домів тільки на два ціни є вищі від середніх цін в Канаді? Всі інші мають ціни нижчі.

ЧИ ЦЕ НЕ ВКАЗУЄ ЯСНО НА ТЕ, ЩО АЛБЕРТА ПІД УРЯДОМ СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ Є ГАРНИМ МІСЦЕМ ДЛЯ ЖИТТЯ?

(д) Що в господарському розвитку маємо недавно збудовану фабрику ганчірських виробів в Медісин Гет, коштом сто тисяч долярів, що будується й мільйонове підприємство-водяної сили в Голдфілдс на півночі, для якої Едмонтон є головним природнім ринком?

(е) Що в Едмонтоні засновано фабрику для перерібки ковпи з двадцятьпять тисячним доляровим капіталом?

(є) Що Годсонбейська Компанія почала будувати в Едмонтоні цієї весни **департаментальну крамницю вартости одного мільйона долярів?**

(ж) Що намічено прибудувати нові будинки для Едмонтонського Загального Шпиталю вартости близько пів-мільйона долярів?

(з) Що на 31. жовтня (1937) Алберта була четвертою з ряду між провінціями, що користали з Домініяльного Пляну Поліпшення Мешкань, а **третьою** щодо числа будівельних позволень в Канаді?

(и) Що від коли уряд увійшов в силу заінкорпоровано 39 нових нафтових спілок з авторизованим капіталом понад десять мільйонів долярів?

(й) Що заінкорпоровано 36 інших спілок з різних галузей промисловости з авторизованим капіталом понад вісім мільйонів долярів?

ЧИ ПІСЛЯ ЦЬОГО МОЖНА СУДИТИ, ЩО УРЯД СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ ЗНИЩИВ ДОВІРРЯ ЛЮДЕЙ, ЩО ВКЛАДАЛИ ГРОШІ В ПІДПРИЄМСТВА АБО ЩО ВІДСТРАШИВ КАПІТАЛ ВІД ПРОВІНЦІЇ?

(і) Що згідно з канадійським статистичним бюром продаж наших (албертійських) рільничих продуктів виказує збільшення на 8.05%, мінеральних продуктів на 11.56%, фабричних виробів на 6.07%, торгівля в роздріб на 9.93%, гуртова торгівля 11.19%, будова на 11.18%?

(ї) Що завдяки розпорядкам уряду, які мали на цілі підпести розвій нафтяної промисловости стягнено до Алберти свіжий капітал з цілого американського континенту, а навіть зза моря і що в наслідок цього в 1937 році було чотири рази тільки варчень за нафтою як у 1935 році? Продукція нафти досягла тепер сім мільйонів бочок річно, цебто коло два рази тільки як

(Продовження на стороні 4-тій)

ВЖЕ ЗАКРИТО ПАЛАТИ ЗАСТУПНИКІВ КОРОЛЯ В ТРЬОХ ПРОВИНЦІЯХ

В провінціях — Ню Бронсвик Онтаріо й Алберті скасувано палати заступників короля; в решта провінціях провінціяльні уряди дальше фінансово піддержують ці доми. Алберта заперла палати лефтенент-говернора 1 травня ц. р.

В цілі заощаджування неконечних видатків Ню-Бронсвик скасував піддержку палати ще в 1889 р. й продав цей будинок домініяльному урядові. Тепер, "Роял Кенейдіян Мавнтед" поліція є приміщена у цьому будинку.

Премієр Мічел Гепберн, ліберальний премієр Онтаріо також зачинив будинок лефтенент-говернора минувшого року подаючи причину "неконечних видатків." На цьому будинку тепер видніє напис "на продаж". Лефтенент-говернор в Онтаріо, Алберт Метуэз, мешкає у свойому власному домі, а урядове приміщення має в парламенті.

Онтарійська палата, перший раз уживана в 1915 р., коштувала один мільйон доларів, щоб збудувати її. Піддержка будинку за 1936-37 урядовий рік коштувала $22,022.83. Тепер онтарійська легіслятура ухвалила $2,500 на піддержку порожнього будинка.

Лефтент-говернор Алберти, Дж. С. Бовен, вибрався з албертійської палати до Мекдоналд готелю. Він однакож упоминається від албертійського уряду відповідного урядового приміщення, сталого авта й сталого шофера й приватного секретара. На просьбу лефтенент-говернора премієр Ейбергарт ще не відповів.

Албертійський уряд ухвалив $4,000 річно на піддержку будинка. Були подані натяки, щоб цей будинок перетворити в шпиталь, або школу.

Піддержка будинку в Алберті виносила провінцію поверх $12,000 річно.

В Принц Едвард Айленд лефтенент-говернор самий платить за піддержку будинку в Шарлоттаун, однак уряд відповідає за направки. Нова Шкоція платить за піддержку свого будинку коло $5,900 річно.

Лефтенент-говернор в Ню-Бронсвику, Морей Макларен, живе у своїму власному домі в Ст. Джан. Його видатки оплачується з проценту, що приносить з продажі попереднього будинку.

Річна піддержка дому лефтенент-говернора, Сиенсер Вуда, в Квебеку, з 69 акрами землі, виносить $55,000 річно що є найбільшим видатком у домінії на цю ціль.

Манітобська легіслятура назначила коло $10,000 річно для піддержки манітобської палати в Вінніпегу.

Саскачеванський уряд дає $6,223 річно на загальні видатки, але в додатку ще платить за услугу $12,140 річно.

Бритіш Колюмбійська легіслятура ухвалила $35,000 для піддержки палати річно. Цей будинок побудований ще в 1903 році.

Чи албертійський уряд є на правильній дорозі — як Ви кажете?

114 ГОМСТЕДІВ ЗАБРАНО В КВІТНІ В АЛБЕРТІ

За місяць квітень 114 гомстедів заплачено в Алберті; 37 із цих заплатили жінки.

ТЕННЕР ПЕРЕВОДИТИМЕ ІНВЕСТИГАЦІЮ ЦІН ГАЗОЛИНИ Й ОЛИВИ

Міністер копалень і земель, Н. Е. Теннер, приготуляється назначити комісію, яка мала б перевести інвестигацію цін оливи й газоліни в Алберті. Інвестигація „перепроваджуватиметься департментом торговлі й індустрії.

На послідній сесії албертійського парляменту подані були докази, що ті, що контролюють ціни газоліни й оливи піднесли їх зависоко, помимо того, що та сама газоліна продається багато танше поза Албертою.

НЕ БУДЕ ВИБОРІВ (?)

Слова премієра Кінга, що "скорше чи пізніше треба стати лицем до справи провінціяльних прав" толкував дехто як заповідь недалеких домініяльних виборів під гаслом "за єдність Канади." Але тепер показується (?), що премієр Кінг мав на думці звіт комісії Ровела. Коли цей звіт буде готовий скличеться конференцію представників домінії й провінцій, щоб обговорити поправки й доповнення до канадійської конституції. Конференція, як виглядає, не відбудеться скорше як у 1939 році.

ТРЕБА НАПРАВИТИ ЗЛО — КАЖЕ МЕННІНГ

Люди цієї провінції домагаються, щоб направити зло і по дібний рух поширюється по цілій Канаді й по цілому світі, сказав Вд. Е. С. Меннінг, провінціяльний секретар і міністер торговлі й індустрії. Він сказав, що природа обдарувала народ усім, щоб задоволити фізичні потреби людей, однак тисячі людей животіють серед браку. Правдою є те, що люди живуть у браку тому, що вони не мають досить кредиту, щоб набути ці речі.

Правдою також є те, що ті, що змонополізували кредит народа, роблять це проти волі народа, що є проти демократичне й проти британських принципів. Ще раз я прошу вас обдумати ціле положення доокола вас і шукати дійсної відповіди на ці питання."

"ОРЕНДЖМЕНИ" ЗАКИДУЮТЬ БРАК ЛОЯЛЬНОСТИ АЛБЕРТІЙСЬКОМУ УРЯДОВІ

На 36-тій річній провінціяльній конвенції "оренджменів" в Едмонтоні, минувшого четверга, закинено албертійському Суспільно-Кредитовому урядові брак лояльности через те, що уряд відмовився дальше фінансувати піддержку палати лефтенент-говернора, що виносить поверх $12,000 річно.

На конвенції переведено резолюцію в якій сказано, що поступок албертійського уряду є знаком браку лояльности, бо лефтенент-говернор заступає короля. В резолюції сказано дальше, щоб напімнути уряд, щоб він щераз передумав цілу справу.

Інші резолюції переведені відносно канадійської флеги й передачі радіових програм. Сказано, що необхідним є приняти канадійську флегу й організація оренджменів є тої опінії, що "Юніон Джек" повинна мати перше місце. Інші секційні пропори не повинні мати місця.

Сказано було також, що вживання французької мови через радіо є надмірно.

ВИБОРИ В САСКАЧЕВАНІ 8 ЧЕРВНЯ

В суботу ввечері премієр Саскачевану, В. Дж. Петерсон, розвязав парлямент вибраний 19 червня, 1934, та проголосив вибори на 8 червня ц. р. Новий парлямент буде девятим з ряду від часу оснування провінції.

Про вибори в Саскачевані цього року кружляли вже давно поголоски, й політичні партії навіть поназначували своїх кандидатів в багатьох округах. До сі є назначених 51 ліберальних, 30 "сі-сі-еф" і 22 консервативних кандидатів на всіх 52 місць. Суспільно-кредитовці ще не ставили своїх кандидатів з виняткою двох округів. Уряд Суспільного Кредиту з Алберти приготовлявся дати поміч саскачеванським суспільно - кредитовцям в передвиборчій кампанії й заповів цілий ряд мітінгів, але несподіване приспішення виборів не дасть нагоди багато зробити. Через те премієр Ейбергарт каже, що заповіджені суспільно-кредитові мітінги треба буде обернути в номінаційні мітінги.

З Алберти вийде до Саскачевану крім премієра Ейбергарта й міністрів також багато послів й інших промовців суспільного кредиту. Багато місцевостей в Саскачевані будуть мати нагоду почути про суспільний кредит від самих суспільно-кредитовців. Кампанією завідує міністер Меннінг з Алберти.

СК НАРОДНІЙ РУХ

Таке доказують віча Суспільного Кредиту уладжувані в провінції. Минулої неділі пообіді (15 т равня) відбулося віче в **Кейллена,** на якому промовляли гр В. Дорош і А. Глинка. Саля Народнього Дому була битком набита що вказує на велике заінтересування рухом. Віче пройшло при піднесеному настрою й усі присутні винесли якнайкращі враження. Головою віча був Н. Ткачук, місцевий учитель.

Того ж самого дня ввечері гр. В. Дорош, посол Томин і А. Глинка промовляли в **Гейрі Гіл.** Тут також було велике число людий, що з великою увагою слухали промовців. Мається враження, що СК рух далі росте. Головував на вічу гр. Василь Курієць, один з передових громадян цієї околиці.

ПРАВО НАЛЕЖИТЬ АЛБЕРТІ

В домініяльному парляменті рішається, щоб Алберта мала право робити що потрібно в напрямі заощадження газу в Торнер Велей.

Більйони кубічних стіп газу згарає безкорисно денно. Сказано, що цього газу вистарчило б для цілого Монтреалу й Торонта.

В 1932 році албертійська легіслятура ухвалила закони в цілі заощадження згаданого газу, але Найвищий Канадійський Суд рішив що це було не конституційно, бо угода між провінцією і домінією на це не позволяли передавати природні багатства провінції.

Минувшого тижня оттавський парлямент рішив стерти всякі вагання щодо прав Алберти під угодою природніх багатств.

Цей закон внесений був Вд. Т. А. Крерaром, міністром природніх багатств.

ДОМАГАЮТЬСЯ КОНСЕРВАТИ, ЩОБ ОТТАВА УНЕВАЖНИЛА ТРИ НОВІ АЛБЕРТІЙСЬКІ ЗАКОНИ

Вд. Ернест Ляпойнт, міністер судівництва в Оттаві, сказав, що він одержав декілька петицій, щоб Оттава неуважнила три нові албертійські закони, а саме — "Секюрітіз акт, 1938", "Гом Овнера Секюриті акт" і "Лімітейшенз оф екшонз аменд мент акт, 1938."

Міністер Ляпойнт одержав між іншим петиції від "Лови Компані Асосіейшен" і "Іншюренц Компані Асосіейшен."

Е. Дж. Лансон, консервативний посол з полудневого Йорк, домагався в домініяльнім парляменті, щоб ці закони негайно уневажнити.

ЧЕЙМБЕР ОФ КОМЕРЗ ПРОТИ 5 НОВИХ АЛБЕРТІЙСЬКИХ АКТІВ

Едмонтонський Чембер оф Комерз післала петицію до "говернор - дженерал- ін-кавнсіл" до Оттави, щоб Оттава уневажнила пять нових албертійських законів: Закон "Гом Овнерз Секюриті"; закон Дет Еджастмент із 1937 р. і зміни до нього з 1938; Лімітейшен оф Екшонз із 1937 і зміни до цього акту із 1938; Текс рековері акт і Секюриті Текс акт.

Сказано в петиції, що всі ці акти є поза рамами провінції.

З цього загал повинен завважити, як сили фінансу борються за собою, а народ за собою не вміє впімнутися.

Всі згадані акти пояснюємо в іншому місці цього часопису.

ФРАВЛІ ЗДАЄТЬСЯ ПОЇДЕ ДО ЛОНДОНУ

Джеймз Дж. Фравлі, К.С., адвокат, який заступає департмент судівництва, правдоподібно поїде до Лондону брати участь у розправі трьох албертійських законів: закон контролі кредиту, закон контролі преси й оподаткування банків на $2,400,000.

Ці три закони Лефтенент-Говернор, Дж. С. Бовен, відмовився підписати й подав їх на суд в Оттаві, "Супрім Корт оф Кенада" уневажнив ці закони, кажучи, що вони є поза границями албертійських прав ділання.

Дальше — албертійський уряд вніс апель до Приві Кавнсил у Лондоні, найвищого суду в британській імперії в цій справі.

О. М. Бігар, К. С., з Оттави, адвокат, що обороняв Алберту на суді в Оттаві, дальше залишається адвокатом Алберти. Фравлі також можливо поїде до Лондону помагати.

Найважливіші справи перед Приві Кавнсил будуть: чи домінія має право уневажнювати провінціяльні закони й чи лефтенент-говернор має право відмовлятись підписувати закони.

УВАГА!

Околиці, що бажають промовця пояснити законодавства останньої сесії албертійського парляменту, яке є дуже важне головно для фармерів, повинні зголоситися листовно на адресу нашого видавництва. Гр. Глинка правдоподібно виїде до Саскачевану на передвиборчу кампанію.

В такому разі треба буде мати зголошення наперед, щоб по його повороті можна було відповідно розложити час мітінгів.

Суспільний Кредит

УКРАЇНСЬКИЙ ДВОТИЖНЕВИК

Видається в Едмонтоні що другого четверга в інтересах Суспільного Кредиту й українського загалу в Альберті.

Видає: В-тво Суспільного Кредиту.

Редактор: А. Г. ГЛИНКА.

Передплата $1.00 річно, 60ц. піврічно, 5ц. поодиноке число.

Адреса: The Social Credit Publishers 10630 - 98 Street Edmonton, Alberta

The SOCIAL CREDIT

A semi-monthly Ukrainian paper published in Edmonton every second Thursday in the interests of Social Credit and in the interests of the Ukrainian people in the Province of Alberta.

Published by: The Social Credit Publishers

Editor: A. H. HLYNKA.

Yearly Subscription $1.00

Half-Yearly .... 60c.

Address all correspondence to: The Social Credit Publishers 10630 - 98 Street Edmonton, Alberta

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

Редакція за оголошення не відповідає

ЧЕТВЕР, 19. ТРАВНЯ, 1938. РІК II. Ч. 3.

Зробім наш часопис тижневиком!

Українська преса в Канаді не розвинулася так добре, як преса інших національних груп населення. Це бачить кожний, що для порівнання візьме український часопис і англійський чи французький. Там ми бачимо великі щоденники, що розходяться десятками ба й сотнями тисяч у всі закутини країни. До того ж немає ділянки, чи то в науці чи в господарському, політичному й громадському житті та в літературі, що не була б заступлена одним чи більше часописами або журналами. Далеко нам, українцям, до того, що мають інші, щасливіші за нас, народи.

Ми не маємо ні одного журналу, а наша преса, здебільша тижневики, представляються досить бідно, коли взяти під увагу наш довгий побут у цій країні й нашу чисельність. Не будемо входити в причини цього важливого для нас явища. Нарікання й обвинувачування інших чи себе самих не направлять справи. Направити можуть її лишень наше більше заінтересування й моральна та матеріяльна піддержка тої преси, що вже маємо. Тому наше громадянство повинно звернути більше уваги на цю справу.

Досі бувало так, що поміж нашим різним видавництвам давали головно ті люди, що належали до того ж самого угрупування, якого ідеї даний часопис поширював. Воно не могло інакше бути й не буде ще довгий час, бо український загал у Канаді дуже поволеньки приходить до зрозуміння важливости своєї преси й проминє ще довгий час, заки він увесь буде її піддержувати. Це повинні зрозуміти наші суспільно-кредитовці.. **Вони повинні знати, що ніхто їм не поможе, ніхто не піддержить їхнього часопису, якщо вони самі цього не зроблять.** Вони повинні знати й іти за загально поширеним у нас кличем: **Наша сила в нас самих!**

Далі повинні наші суспільно-кредитовці памятати, що наш часопис є одинокий, який попирає ідею суспільного кредиту. Без нападів на інші українські часописи в Канаді мусимо признати, що вони ставляться як не байдуже, то приховано або явно ворожо до суспільного кредиту. Деякі з них посвячують дуже мало місця канадійським справам взагалі, бо їхні очі звернені в першу чергу на інакші справи. Не кажемо, що вони не повинні цього робити тому, що їхня робота є потрібна й корисна (з деякими винятками) для нас у Канаді. Але **треба комусь дбати більше про наші канадійські справи і це саме робить наш часопис.** Він подавав багато статтів, що в першу чергу принесли користь нашому фармерському загалові й вартували для нього десять разів або й більше, як цілорічна передплата на часопис.

Наш часопис давав усе, що можна було дати при обмежених можливостях. Але наші суспільно-кредитовці й фармері дали йому замало піддержки, немов би він не був їхнім часописом, немов би хтось інший мав про нього дбати.

Це неприродне явище треба усунути. Українські фармері й суспільно-кредитовці мусять це зробити, як не бажають собі припинення видавництва.

Видавництво хоче поставити часопис на міцнішу основу, побільшити його та зробити тижневиком. В цій цілі проголошує пресову кампанію на один місяць, від 20 травня до 20 червня. Від висліду кампанії буде залежати дальша доля СК.

Українські суспільно кредитовці! Українські фармері! В дійсності від вас буде залежати дальша доля вашого часопису. **Попрацюйте ви в його користь! Допоможете, то будете мати тижневик, який багато більше зможе для вас зробити, як досі. Тим самим поможете собі! Коли поставитеся байдуже до кампанії, то памятайте, що не лише часопис потерпить на тім, але й ви самі потерпите!**

Тому посвятіть для нього один місяць, щоби він міг працювати для вас цілий рік!

Ви можете й повинні це зробити!

Нові албертійські закони

(Вважаємо, що пояснення нових албертійських законів ухвалених на цьогорічній сесії албертійського парляменту є найважливішою справою на порядку й тому пояснюємо ці закони трохи обширніше в формі коротеньких редакційних статейок):

HOME OWNERS SECURITY ACT

Здається, що немає важливішого й більше справедливого закона у всіх статутових книжках Канади від цього, так званого, закона "забезпечення домів." Сама гадка, що криється поза цим законом повинна заставити кожну людину, що вірить у демократію, думати.

Англійська пісня каже: **"...дім, хоч як убогий не був би, є найкращим місцем на світі."** І справді,—кожній людині, скорше чи пізніше, належиться свій власний дім. Але... чи багато людей мають свої власні доми? Коли б Ви, Шановний Читачу, переглянути статистику Алберти то ви побачили б, що пять родин на сто мають свої власні доми. Чому це так? Чи ж решта 95 родин програйнували своє життя й не належиться їм притулковиска? Ні!.... Ми живемо під такою системою, що хоче позбавити людину навіть дому її так, щоб вона скорше корилась фінансовій силі, вмовлюючи в себе переконання, що її щось бракує. Людина тоді впадає на дусі й безнадійно пливе з хвилею часу до берега економічної неволі.

У двох европейських державах кожній ново-подруженій парі держава дає дім і навіть меблі на початок їхнього життя. В Канаді — держава дозволяла й дозволяє, щоб фінансова сила у будьякій формі забирала за морґедж що найдорощу річ, дім, від родини з дрібними діточками й викидала їх на дорогу. В нашому зрозумінні цей стан речей заслуговує на ганьбу.

Шановний читачу! — Перший раз в історії Канади переведено закон албертійським СК урядом, який відбирає право від довжника, щоб він міг забрати дім від родини за морґедж. Ви тепер, щоб мали десять морґеджів на своїй фармі, на якій Ви мешкаєте, або на своїй хаті, якщо Ви мешкаєте в місті, то жадна сила не може вигнати Вас із Вашого **дому**. Албертійський уряд уважав, що кожній людині належиться дім і ніхто не повинен забрати його від Вас за довг. Однак, коли Ви маєте більше як одну фарму, чи хату, то цей акт не відноситься до цього. Цей закон забезпечує Вашу власність, на якій Ви мешкаєте.

В місті, коли хто держить морґедж на Вашій хаті, в якій Ви мешкаєте, він мусить перше зложити $2,000 в суді, щоб забрати від Вас Ваш дім. А коли він зложить $2,000, то Ви за ті гроші зможете побудувати собі нову хату. — Ціла ідея не є та, щоб взяти $2,000 від кредитовця, але, щоб забезпечити дім кожної родини в той час, коли родина не годна сплатити морґеджу.

Цей закон відноситься до всіх морґеджів затягнених на Ваш дім перед 1 березня, 1938.

DEBT PROCEEDINGS SUSPENSION ACT

Цей закон дехто називає **мораторією.** Він відноситься до довгів затягнених перед 1 липнем, 1936 року.

Повинно бути зрозуміле кожному довжникові (тому, що винен гроші другому), що переведено на недавній сесії два нові закони для полагодження довгів затягнених перед 1 липнем, 1936 р. Тих два закони вже тепер є у силі й ми подаємо їх понижче. Але цей закон (готова мораторія) є ухвалений і держиться його на поготові, щоб спинити позови за довги на випадок коли б домініяльний уряд, або суд уневажнив два згадані закони для полагодження довгів. Коли б суд або домініяльний уряд уневажнив закони відносно довгів, тоді цей акт моментально буде підписаний ордер-ін-кавнсил і загал забезпечений буде від подання його на суд.

Жадна компанія не зможе скаржити довжника за довг затягнений перед 1 липнем, 1936 р., аж до 1 березня, 1939.

Наступно пояснюємо два акти для полагодження довгів.

DEBT ADJUSTMENT ACT, 1937, AMENDMENT ACT, 1938

Це є один із двох законів, що відноситься до полагодження довгів затягнених перед 1 липнем, 1936 р.

Коли фармер хоче бути забезпечений цим актом, то він повинен податись до Дет Еджастмент Борду й виразно зазначити, що він вибрав собі цей закон.

Фармер сплачує свій довг у наступний спосіб:

Якщо фармер намолотить 10 бушлів збіжжя з акра землі, то він платить одну четвертину цього збору й одну четвертину з продажі живого скоту до Дет Еджастмент Борду для полагодження всіх його довгів затягнених перед 1 липнем, 1936. З оставших три четвертих (75%) всього його збору ніхто не може взяти від фармера одного цента більше; він може розпоряджати цим приходом так як він самий бажає.

Тою четвертою частиною, що фармер платить до Борду, Борд полагоджує всі його довги.

Коли фармер винен довг до "Кенейдієн Фарм Лоун Борд" або "Солджерз Сетлмент Борд", то цей акт помогти йому не може, бо це є під домініяльним урядом.

Цей закон є в силі від 8 квітня, 1938 р.

LIMITATION OF ACTIONS ACT, 1935, AMENDMENT ACT, 1938.

Це є другий із двох законів, що відноситься до полагодження довгів затягнених перед 1 липнем, 1936 р. Хто хоче бути забезпечений цим законом повинен також зазначити це виразно на своїй аплікації до "Дет Еджастмент Борду".

Цей акт вимагає, щоб **кредитовець** і **довжник** прийшли до нової угоди за посередництвом (через) Дет Еджастмент Борду щодо полагодження, або певної знижки довгу. Якщо **Кредитовець** не згодиться на пропозицію порекомендувану Бордом і довжником і не прийде до порозуміння з довжником, то довг цей автоматично буде сканцелований по липні, 1940 р. Це значить, що кредитовець і довжник мають досить часу до 1 липня, 1940, до полагодження довгу.

В виборі між цим актом, а повище наведеним Дет Еджастмент Актом, де фармер сплачує довг зо своїх приходів, більшість людей вибирає цей "лімітейшен акт". Бо на примір: Коли фармер ще винен компанії $100.00, після того, як він вже заплатив тій компанії два рази таку суму як він позичив, то в такому випадку фармер полагодився з кредитовцем заплативши лише $14.00 на кожних $100.00. В іншому випадку, де склепар поміг фармерові даючи йому кредит і не числив йому жадного проценту й де зарібок склепаря міг бути лише 10%, значиться 10 центів зарібку на речі, яку склепар продав фармерові за $1.00, воно несправедливо було б давати аж таку велику знижку як у першому примірові. В цьому випадку $15.00 або $10.00 на $100.00 була б справедлива знижка для обох сторін.

ПЕРЕСТОРОГА ДЛЯ ФАРМЕРІВ

Відомо нам, що декілька компаній беруться на штуки, щоб заскочити фармерів і суґестують їм певну знижку довгу, опісля коли фармер підпише нову угоду й знаходить, що того, що агент говорив на папері немає. Інші компанії пробують дати фармерові знижку, а десь у незапримітньому кутикові дрібненьким друком надруковано, що фармер має ще тепер платити до Монтреалу, тоді албертійські закони не годні йому помогти, бо Алберта не має сили над Монтреалом. Ще інші знова страхають фармерів, щоб платили, а коли фармер не годен платити то кажуть, що подадуть на суд, тоді фармер підписує третину свого збору. Не підписуйте нічого, жадного поновного агріменту, а вдайтеся до Дет Еджастмент Борду, тоді Борд догляне, щоб вас ніхто не ошукав.

В черговому числі нашого часопису напишемо більше в цій справі. Якщо цінете ці інформації старайтеся зібрати кілька передплат на СК й на пресфонд, щоб зробити цей часопис тижневиком.

SECURITIES TAX ACT, 1938

Цей акт наложує 2% податок на всі перші, другі і треті морґеджі на землю фармера. Він примушуватиме морґеджові компанії скорше годитись на знижку довгу.

Кожний власник морґеджу мусітиме платити $2.00 від $100.00 вартості морґеджу.

POLIOMYELITIS SUFFERERS' ACT

Ухвалюючи цей закон албертійський уряд перебрав на себе видатки лікування паралїжу. Аплікації повинно слати до міністра здоровля "Гилт Департмент."

PRODUCTION TAX ACT

Можливо найбільше дискусії поміж фармерами в Алберті викликав новий законопроєкт про "Податок від продукції".

Щоб загал мильно не розумів цього законопроєкту, так як представляє його опозиційна преса, ми бажаємо на цьому місці пояснити його декількома реченнями.

Цей законопроєкт відноситься до проданих фармерських продуктів.

Конечно, щоб усі розуміли, що цей закон ще не є в силі, він лише є пропонуваний. Значиться: якщо він буде потверджений фармерською опінією то остаточно потвердить його чергова річна сесія з відповідними поправками й змінами.

Та щоб уникнути непорозумінь і критики зо сторони противників суспільного кредиту, албертійська леґіслятура рішила подати цей законопроєкт на суд, щоб у першій мірі суд дав своє рішення, чи він є конституційний. Відтак буде обовязком кожного фармера подавати свої суґестії й опінію щодо цього акту.

Тепер приготовляється статистику для цього законопроєкту, а саме — скільки приніс би такий податок від продукції, коли б він був 7%, 5% і 3%, і яка різниця була б порівнюючи з теперішнім податком. Чи це буде 7%, 5% чи 3% це не рішено, головна річ є рішити чи принцип такого податку був би кращий для фармерів.

Коли б фармерові обтягалось 7% від усего, що він продає, як збіжжя, живий скот й інші продукти, що він продає то він не платив би вже іншої такси. 7% включало б шкільну таксу, муніціпальну таксу, податок загальних услуг, пенсію старцям, поміч матерям і насіння давалось би фармерові даром, коли б йому вибив град, зморозило чи висохло.

Ми живемо в демократичній державі й обовязком фармерів є скликати мітінґи в своїх околицях й домагатись від уряду, щоб він присилав промовців із рамени СК, щоб вони пояснювали фармерам цю так важливу справу. Редактор цього часопису майже стало їздить уже майже два роки й пояснює свойому народові різні акти, але покривав він видатки подорожі самий. Коли б український загал листовно домагався від уряду, щоб уряд висилав людей, що можуть такі справи пояснювати, то можливо наших фармерів не обманювали б фінансісти підсуваючи їм різні контракти до підпису, яких вони не розуміють.

ЕЙБЕРГАРТ ПОСИЛАЄ СВОЇ СИЛИ ДО САСКАЧЕВАНУ, ЩОБ ЗАВОЮВАТИ САСКАЧЕВАН ДЛЯ СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ

(Вище наведений наголовок і наступно подана стаття є перебрані з Чікаго Геральд із дня 14.-ц. м. Подаємо цей переклад точно без змін, щоб вказати нашим читачам як властиво пишуть у Злучених Державах про рух Суспільного Кредиту).

Вд. Вилиям С. Ейбергарт, евангеліст — політик — економіст, премієр провінції Алберти й знаний для світа як одинокий голова одинокого Суспільно Кредитового уряду на світі, пробує захопити нові поля.

Він пробує приручити сусідську провінцію Саскачеван до Суспільного Кредиту.

Загальні провінціяльні вибори є намічені в Саскачевані десь у червні — правдоподібно 14-го. І для кампанії, яка вже почалась премієр Ейбергарт відновив суспільно-кредитову обіцянку $25 місячної дивіденди кожній повнолітній людині, котра то обіцянка була такою ефектовною три роки тому назад, коли зметено його з престола "Профетик Байбл Інститут" у крісло премієра.

Обіцює $1,500 річно.

Теперішня обіцянка є $1,500 річно для кожної дорослої людини; або, як Брат Ейбергарт сильно представляє справу Саскачеванським виборцям у посушливих частинах, більшість із яких є на "реліфі", державний дарунок $6,000 річно для кожної родини, що складається з чотирьох осіб.

Поширення Суспільного Кредиту поза границями Алберти є відповідю премієра Ейбергарта на недавнє уневажнення Оттавою албертійських законів. Він тепер каже, що для нього неможливо вводити свої поступові теорії, для сповнення двадцятьпять доларової дивіденди.

Одинокою перепоною на дорозі до введення Суспільного Кредиту в життя тепер є вороже ставлення домініяльного уряду до поступовости, тому поширення СК руху в Саскачевані є першим ширшим кроком до сповнення СК програми.

Здібний політик.

Албертійський премієр, який був управителем середньої школи в Келгарах і недільний проповідник несектійної релігії аж поки він не перечитав кілька книжок про Суспільний Кредит з під пера Мейджора В. Л. Доглеса, виявляє свою здібність, коли він почав поширювати цей рух у теперішніх розмірах.

Через багато років ліберальна партія була в сідлаку в Саскачевані кромі короткої перерви кілька років тому, коли консервати перебрали були уряд на чотири роки.

Усвідомлюючи собі погрозу, яку несе амбітний премієр Ейбергарт лібералам, вони взялись на штуки й пробували зорганізувати другу Суспільно-Кредитову організацію в Саскачевані під замаскуванням рухом.

Посилає своїх організаторів.

Премієр "Байбл Бил" зараз вислав своїх власних організаторів із Алберти і тим способом перехитрив саскачеванських лібералів, яким вже не вдасться перевести своєї штучки. У послідніх двох тижнях албертійці зорганізували себе в тіло, що офіційно контролюватимуть дійсний рух суспільного кредиту в Саскачевані.

Ціла ситуація, яка виринула зо всіх ліберальних шахер-махерів, зажурила старих партійців у Західній Канаді. Одне явище являється незвичайно яскраве, а це—що ліберальний уряд у Саскачевані пішов проти смаку людей головно з причин економічної нужди, яка запанувала в тій провінції у послідних кількох роках.

В додатку до загального невдоволення, помимо того, що цього року є подостатком вогкости для доброго урожаю, уряд ограничив поміч з насінням для фармерів на 250 акрів.

Консервати слабі.

В нормальних часах таке положення звичайно давало б сильну підставу для консерватів, але цей раз консервативна політика в Саскачевані є незвичайно слаба. Вони в дійсности втратили всю надію на те, щоб вони самі годні сформувати уряд і тому вийшли в порозуміння з С.С.Ф.

Сама обіцянка $6,000 річно кожній родині, що складається з чотирьох осіб не є одинокою приманою людей до СК. Премієр Ейбергарт також перевів закони у своїй провінції, які зменшують довги й проценти. Однак обіцянка подібних законів являється трохи менше принадною, як дарунок $1,500 річно кожній дорослій людині.

СВЯЩЕНИК НАПАДАЄ НА НОВІ АЛБЕРТІЙСЬКІ ЗАКОНИ

Сила фінансу не лише має за собою сильну пресу, різні фонди на радіові програми, й всякий гріш для своєї розпорядимости в зорганізуванню одиниць проти інтересів народу, але й знаходяться й "пастирі душ", що хотіли б спасати душі народу, а запропащувати їх тіло, щоб гинули вони в економічній неволі.

"Пастир" Р. Е. Блек, священик "Сентрал Юнайтед Чорч":

"Звичайно не є моїм бажанням мішатися в політичні справи, ані поборювати жадної політичної партії, й не маю такого наміру тепер; і коли теперішний уряд каже, що треба обороняти людей від несправедливости, яку їм заподіють, — я годжуся з урядом у тому зрозумінню.

"Я вірю наладнання довгів так довго, як у тому немає замішаної жадної політики, але недавно переведені закони так звані "Амендмент оф Лімітейшенз Ект" і "Гом Овнерз Секюриті Ект" є абсолютно несправедливі.

"А дальше, побільшення кредиту, що уряд каже є так необхідним зменшиться. Коли б уряд пробував був перевести закон спеціяльно для сплинення кредиту то він не міг би нічого кращого знайти, як згадані акти.

"Найгірше є те, що тут уневажнюється різні угоди.

"Всякі закони, що маловажать, або ломлять контракти є завсіди шкідливі. Треба страхатись наслідків, які ці закони можуть принести в будуччині.

Ось це шановні читачі говорить пастир. Треба при цьому згадати, що акт відносно забезпечення домів є щось нечуване в історії всіх народів. Поперший раз жаден кредитовець не зможе викинути родини з хати за морґедж. Коли фармер має більше як одну фарму то морґедж компанія може забрати все, але не може торкнути дому родини. Кожній людині належиться дім. Бо що ж важніше шановний читачу — дім для приміщення дітей, чи морґедж. Після нашого розсуду забрати другому дім і викинути родину на ласку таких самих як вона, щоб діти даної родини пропадали — є найбільшим злочином, і уряд албертійський зробив кінець цьому гулянню фінансів. — **Не можуть виганяти родини з дому її хоч плач!**

Другий акт, що згадує пастир Блек вимагає, щоб кредитовець...

Продовження на стороні 3 —

Людські закони й закон Божий

(Докінчення).

ЯК РОЗУМІТИ КОНСТИТУЦІЮ

Є ще одна річ, про яку я хочу згадати, а це, як треба розуміти конституцію.

Коли приймемо, що після слів Акту Британської Північної Америки це законодавче право є в обсягу юрисдикції домінії, то я твердю, що конфедерація на мала на думці, щоби це право передано домініяльному урядові після Акту Б. П. А. Смішно припускати, що провінції відрікалися б на користь домінії прав, які вони мали перед конфедерацією, а яких вони не могли зректися не поповнивши політичного самогубства.

Ми бачили, як у протязі кількох останніх літ довги кожної провінції зросли до такої міри, що тепер є понад їх сили ці довги сплатити. Це положення буде поступінно погіршуватися, хіба що провінції дістануть назад, або вживуть права, яке мали перед конфедерацією, уживати свій власний кредит замість далі лізти в довги.

Пане Президенте! Населення цієї провінції має право домагатися від свого уряду, щоб він забезпечив його в засоби конечні для істнування, а як воно має право цього вимагати, то обовязком уряду є постаратися, щоб такі засоби людям дати; а як це є обовязком уряду, то він мусить мати право це зробити.

Інакше, смішно припускати, що суверенна країна, яка має в своїх границях 750,000 людей, не має права забезпечити для них прожиття. Бо, поминувши все, коли ми не маємо старатися про тутешніх людей, то нащо тоді конституції?

Коли банки впираються, що вони одні мають право дбати про інтереси населення цієї провінції, то я стою при своїм, що вже найвищий час, щоби вони почали сповняти своє завдання тому, що досі вони цього не робили.

СМІШНЕ ТОЛКУВАННЯ

Це загально відома річ в законодавстві, пане Президенте, що жадного закону не можна так толкувати, щоби зробити з нього нісенітницю і я твердю, що таке толкування Акту Б. П. А. зводить його на дурницю.

Коли ми відберемо провінції право старатися про своє населення то та провінція не може сповнити належно свойого обовязку, який вона має як держава (стейт). Коли ми дамо це право банкам, то банки мусять перебрати на себе відповідальність старатися про населення у провінції, а вони дотепер цього не робили. Внаслідок цього на уряд припадає обовязок ужити конечного права на те, щоб забезпечити поживу, убрання й захист для населення цієї провінції і так якраз треба розуміти конституцію, цебто, що провінції повинні задержати всі конечні права, щоби це завдання виповнювати.

БОЖИЙ ЗАКОН ВИЩЕ ЛЮДСЬКИХ ЗАКОНІВ

Інші речі, про які хочу згадати є британська справедливість, британська вирозумілість ("фейр плей") і закон, що стоїть понад всякі інші ухвалені закони, закон Божий. Я знаю, що мої слова можна зле розуміти. Добре пригадую собі, як мейор міста Летбрідж, по моїй промові тут, назвав мене анархістом тому, що я кинув слова, які хочу зараз повторити, але я наводжу їх знов без страху перед наслідками:

Пане Президенте! Є щось більше, як людські закони, а це закон Божий. Я кажу, що коли людські законодавці так забулися, що ухвалюють закони противні Божому законові, то совість зобовязує кожну людину повинуватися радше Божому, як несправедливим і злочинним законам людським.

Одним з основних прав людини в цілому світі є право на існування й ніхто без оправданої причини (я вповні свідомий того, що говорю) не повинен відбирати свойому ближньому права на життя. "Не убий!" — каже Бог і це є один з Божих законів, якого жаден законодавець не може нехтувати.

Піду далі: Жаден чоловік, жаден законодавець не має права ухвалювати закони противні законам Божим!

Пане Президенте! Піду ще дальше: Жаден чоловік не є зобовязаний повинуватися людському законові, що є противний законові Божому, і жаден суддя не має права піддержувати той людський закон, що нехтує закон Божий.

Пане Президенте! Коли становище банків і адвокатів, яке подають сьогоднішні часописи, є правильне, цебто що ми мусимо згодитися на те, щоби нарід примирав з голоду, бо згідно з нашою конституцією, хотяй маємо подостатком поживи, не маємо права його погодувати, то я кажу, що ця конституція є несправедлива й перечить законам Божим.

Жаден суд, ні наші власні суди, ні навіть королівська рада (прівї кавнсіл) не мають права так толкувати конституцію цієї країни. Ми є за конституцією, але хочемо бути певні, що конституція є справедлива та що її не можна толкувати в той спосіб, мов треба відібрати народові право на існування. Повторяю, що коли якийсь закон відбирає людині життя без оправданої причини, не треба йому повинуватися ані в той спосіб його толкувати. Противно, ми повинні розуміти його по справедливому, бо ми не можемо переступати закон Божий.

ОБОВЯЗКИ ДЕРЖАВИ

Першим обовязком якоїбудь держави чи провінції є уважати на те чи нарід може принайменше вижити й уське законодавство, нехай це буде навіть конституція, що не позволяє провінції сповнити цей святий обовязок, є несправедливе.

Пане Президенте! Це є основна справедливість і ми мусимо признати її й основне право людини на життя, коли ми хочемо дати нагоду населенню цієї провінції забезпечитися в річи конечні для прожитку, замість того щоб глядіти, як воно примирає з голоду так, як це робилося вд минулому.

ДЕМОКРАТІЯ

Не хочу забирати більше часу. Думаю, що я сказав усе, що можна було сказати про цю справу й тому хочу кинути кілька слів про демократію. Живемо в суспільному ладі, який ми звикли називати демократією, але до сьогодні ми зазнали дуже мало господарської демократії.

Новітня демократія зродилася після тристалітньої боротьби, про яку можна коротко сказати: "Етапи цієї затяжної боротьби між народом вдолі й упревілейованими клясами вгорі позначилися війнами Долішної Голяндії проти Еспанії й повстанням Голяндської Республіки, англійськими революціями 1642 і 1688 років, американською війною за незалежність 1776 року, французькою революцією 1789 року з пізнішими революціями 1830 й 1848 років і революціями в Европі в роках 1905 до 1920. Англійські революції 1642 і 1688 років утвердили парляментарне правління. Але круг політичних свобід не завершився доки рухи за свободами й змінами в суспільному житті в 19 столітті не увінчалися успіхами."

В часі цієї довгої боротьби ми здобули релігійну, громадянську й політичну свободу та свободу совісти, але перед нами ще стоїть завдання здобути господарську свободу. Правдива демократія не може існувати без господарської свободи. В старинних часах римляне мали право голосування, але не мали хліба і все, що Цезар і Помпей робили, то давали збіжжя тільки тим, що голосували так, як їм Помпей і Цезар казали голосувати. Римляне не мали господарської свободи, щоби голосувати так, як хотіли. Щоби здобути дійсну демократію ми мусимо боротися за останній щабель — господарську свободу.

Але це неможна осягнути так довго, доки одна частина суспільности є господарсько поневолена другою. Шкода говорити про правдиву демократію так довго, доки одна кляса людей може диктувати другій, чи ця друга має жити чи вмерти так, як Цезар і Помпей говорили старинним римлянам: "Голосуйте так, як ми вам кажемо, бо інакше не дістанете збіжжя!" Це відношення існує до сьогодні і тільки коли цей останній пережиток варварських часів зникне, зможе нарід без страху вживати своєї політичної свободи не оглядаючись на те, що йому грозить голодова смерть зо сторони тих, які контролюють грошеві справи не тільки в провінції чи державі, але й у цілому світі.

Тоді і тільки тоді, як сказав учора шановний посол з Ред Дір, сповниться мрія Авраама Лінкона, правдивої демократії у формі "уряд народу, з народу і для народу."

Пане президенте! Саме тому уряд вніс законопроєкт в цій справі в парляменті з твердою постановою осягнути бажану ціль та довершити те, що мала принести, але не принесла, остання війна, а це забезпечити демократію світу. Населення цієї провінції рішило, що не буде довше терпіти господарської неволі й голоду серед добробуту.

Розуміється, що будуть трудноші й багато перешкод на шляху, але величина завдання й дійсна конечність негайного ділання, щоби зменшити терпіння й недостатки, які населення цієї провінції терпить кілька останніх літ, додадуть нам моральної сили стати лицем до тих перешкод та їх усунути.

Накінець я хочу зробити замітку до думки лідера консервативної партії, яку він висловив в дебаті над троновою промовою. Дехто може вважати, пане президенте, що мої заввагі сьогодні пообіді є проти конфедерації. На це я скажу, що нема більшого оборонця правдивої конфедерації як я самий. Ми рішуче є за конфедерацією й так само рішуче будемо поборювати всі сили, які стараються тепер ту конфедерацію знищити.

Але не буде конфедерації, як банки будуть далі нехтувати конституцію, як це вони тепер роблять. Це законодавство не є замахом на конфедерацію й нехтуванням конституції, але є на те, щоб конфедерацію захистити. Ми хочемо й будемо зєднані з рештою аселення Канади, але домагаємося права кожної суверенної країни: дбати про добробут людей нашої провінції.

Нам байдуже, що роблять ліберали в Саскачевані й Британській Колюмбії або якій іншій провінції, але ми дуже живо заінтересовані в добробуті населення Алберти й постановили ввести в життя нашу програму подбати, щоби кожна людина мала поживу, убрання й захист. Ми мусимо старатися, щоби наше населення дістало те, що йому належиться і що є нашим обовязком для нього постарати, а це саме: поживу, убрання й захист.

МІЛЬЙОНИ НА ЗБРОЄННЯ

Канада, як кажуть, дістане цього року коло $45,000,000 (сорокпять мільйонів долярів) замовлень на зброєння. Компанія Інґліс з Торонта вже дістала вісіммільйонове замовлення на скорострілки, а інші замовлення в дорозі. Більша частина замовлених скорострілів лишиться в Канаді згідно з плянами оборони імперії. Британська місія в Зединених Державах в справі літаків правдоподібно дасть і канадійським фабрикантам грубі замовлення на літаки. Цілий цей поспіх з виробом зброї й замовлення в Канаді й Зединених Державах вказують на те, що положення в Европі незважаючи на всякі дотеперішні спроби замирення є дуже напружене, а також, що фабрики зброї в Англії хоч роблять день і ніч не можуть дати собі ради і через те треба робити замовлення в Америці й Канаді.

В парі з цим бачимо обниження допомоги безробітним. На зброєння гроші є, а на допомогу нема! Розуміємо, що нам треба бути приготованими до оборони (не нападу!), але як воно піде так далі, чи буде кому й кого боронити, хоч буде подостатком зброї?

АНГЛИЦІ РУХАЮТЬСЯ

Суспільно-кредитовці в англійських округах в останньому часі починають уладжувати пікніки, забави, тощо, на поміч радіо-програмам і свойому часописові "Тудей енд туморро". Чи українські околиці не мають нагоди, не можуть, чи не знають, що робити, щоб помогти руховї, свойому часописові і собі?

ШКОДА МІСЦЯ Й ЧАСУ!

Ще в послідному числі нашого часопису згадувалисьмо, що наспіла відповідь до нашої редакції на "розумну пораду" п. Віктора Купченка (?) в "Українських Вістях" на адресу українських суспільно-кредитовців у Гиляря за те, що вони перевели резолюцію неприхильну до Лефтенент-говернора Алберти. Відтак наспіло ще кілька відповідей в тій самій справі з різних частин Алберти, як рівно ж суґестії деяких розважних людей, щоб лишити у спокою всяких одиниць, що навчились на память одну пережиту "формулу", а ще не знають нічого про другу сторону питання, яка мала б бути корисна покривдженому загалові.

Сказано в одному листі до нас, щоб не тратити часу й місця в часописові на подібні відповіди й ми принимаємо цю суґестію.

Нашим бажанням є задержати свій часопис від засмічення всякою полемікою, бо це нікого ще ніде не завело. Ті українські часописи, що люблять бавитись подібними критиками можуть дальше продовжати це, бо вони вони-до цього привикли, але ми маємо перед собою більші завдання. Однак, коли хтось дальше запихатиме пальці між двері то ми зможемо приперти трохи твердше.

На кінець бажаємо поінформувати шановного дописувача, що подібних резолюцій, як ухвалили гилярці переслано до уряду 432 й треба радіти, що бодай кілька українських околиць не спали, але переслали резолюції від себе.

Ще треба додати, що албертійська леґіслятура не дуже то привязувала велику увагу цим вказівкам в "Укр. Вістях", коли перевела ухвалу, щоб дальше не піддержувати палати лефтенент-говернора.

Ред. СК.

Священик нападає на нові албертійські закони

(Докінчення зо сторони 2)

товець зробив із довжником нову угоду для сплачування довгів затягнених перед 1 липнем 1936 року. Коли кредитовець не дасть довжникови можливих і розумних рат та не зрубає хоч частину проценту, що звичайно виносить більше як самий оригінальний довг, і не прийде до порозуміння з довжником то ввесь довг буде сканцельований по 1 липня 1940 року. — Це примусить довжника слухати, яку пропозицію фармер має для компаній від тепер.

ДОПИСИ

Бойл, Алберта.

ПРИМІР ДО НАСЛІДУВАННЯ

Дня 2 травня відбувався в нашій школі, Ґрін Пайн, Суспільно-Кредитовий мітінґ, на якому промовляв Антоній Г. Глинка з Едмонтону, видавець і редактор українського часопису "Суспільний Кредит". Мітінґ був незвичайно успішний помимо слотливої погоди та поганих доріг.

В нашій околиці ще не було промовця з рамени СК ще від виборів 1935 року. П-н Глинка був перший, що відвідав нас за ввесь цей час, і треба завдячити його приїзд п. Н. Гевкові з Сарейл, який зробив заходи, щоб запросити п. Глинку.

Про саму промову п. Глинки не буду писати нічого лише скажу, що це була найкраща промова, яку ми коли тут чули. По промові зорганізувано в нас, у Ґрін Пайн, суспільно-кредитову групу, до якої вписалось 42 члени таки того вечора.

На цьому самому зібрані п. Д. Садовник несподівано підніс одну справу, яка викликала сльози в очах майже всіх присутних, а саме — два дні перед мітінґом згоріла стайня, троє коней й упряж на дві пари коней у сусідів Копенів. Громадянка Копен заплакала, коли п. Садовник піддав гадку, щоб сусіди зійшлися й відвеснували в п. Копена, який мусів би був давати сівбу на половину. Кілька тракторів і тімів мали відвеснувати, що дасть громадянству Копенам велику поміч у такому трагічному моменті.

Ось це є примір, що інші повинні наслідувати. "Громада по нитці, а бідному сорочка."

Дальше п. Глинка говорив ще в Сарейл, в Просперіті й в Бойл. У цих трьох місцях він говорив по англійськи й по українськи, з чого наші мішані фармері багато скористали. Маємо велику надію, що п. Глинка обїде решту нашої околиці у короткому часі.

І. М.

Делф, Алберта.

ДО ДІЛА СУСПІЛЬНО-КРЕДИТОВЦІ

Дуже мене тішить, що хоч не точно та пожиточно виходить часопис "С. К." в українській мові для українського народу, з чого українці дуже а дуже багато користають. Я сам переживаючи довший час на фармах був радий коли побачив на пошті "С. К." Тим раділи й мої сусіди, тільки клопіт був в тім, що приходилось і нарікати часом, коли часопис не вийшов на час, бо нам на фармах невідомі були клопоти редактора з видаванням часопису. Ми знали одно, що дали по доляру і нам має бути за доляра часопис і це щоб не малий форматом. А кілько нас таких було, що дали по доляру, це нам байдуже. Що то нас обходить, що редактор скаржиться, що не має за що й пообідати як слід, ти собі редакторе роби що хоч, а нам давай!

Такої думки був я і більше нас і вірю що й далі такі є. Так думалось і здавалось, що наше думання зовсім правильне, а воно, шановні читачі, ми всі думали мильно. Я самий аж тоді переконався, як приїхав до Едмонтону. І ви, хто цікавий, зробіть те саме, а тоді признаєте мені рацію, і нашому редакторові. Ми всі бажаємо мало дати, а багато користати, а воно, шановні читачі, поглянути на ту працю, яку собі завдає редактор "С. К.", то трудно мати поняття, як він витримує. Редагувати часопис і кожної неділі, чи свята, а часом і в будні дні їздити з відчитами то це не одного робота, а трьох, це не доляра варта, а десять. Отже звертаюсь до Вас, шановні читачі: Не кричім, не нарікаймо, а помагаймо! І маймо віру в себе і в наш часопис "С. К."..., а побіда трудношів певна. Зробім наш часопис не місячником, чи дво тижневиком, а зробім його тижневиком. Тільки не спускаймося на одного, а берімся до діла всі. Стіймо твердо в рядах суспільно-кредитовців і за короткий час СК залле, мов лявіна, цілу Канаду! І роздушимо мов жабу фінансову кліку, яка нам не дає жити. Не слухаймо баламутів, які накидаються на уряд СК, що нібито Ейбергарт обіцяв $25.00, а їх і до сьогодні нема. Хто буде вам говорити, що Ейбергарт вас здурив, то ви спитайте, де обіцянки ліберального домініяльного уряду, де той добробут, що обіцяв премієр Кінґ. Де ті всі блага поділися сьогодні, які обіцювано перед виборами до домінії? Щезли як камфора, правда? А бачите, шановні читачі, що ліберальні прихвостні в українській шкурі чомусь бачать Ейбергарта очима в темних окулярах, а премієра Кінґа ясного, мов ангела. А чому, скажіть! Тому, що премієр Кінґ блищить окружений фінансістами і їхнім золотом, а Ейбергарт чорний в їхніх очах тому, що окружений бідаками і їхньою чорною долею. А що нам Ейбергарт обіцяв, те старається сповнити й уже частинно сповнив. Вірю, що як би Ейбергарт сів на домініяльного премієра крісло, то не то що по 25, а по 50 долярів міг би дати кожному горожанинові, бо він тоді їх видушив би з тих, що у вас забрали за минувших кілька десятків літ. А що для нас Ейбергарт зробив доброго до цього часу то ви й самі гарно бачите, на собі самих і своїх маєтках. Перше, Ейбергарт з вас рільників зробив людей рівних людям, що варта не 25 а тисячі долярів. А чому? — спитаєте. А ось чому. За лібералів, чи Ю.Ф.А., як приїхав до вас колектор, то ви зо страху перед ним скочили в пивницю, а жінка під ліжко, а як вас захопив на подвірі і не було де сховатися, то він до вас не говорив як до людини, як до господаря, а відносився до вас гірше як до худобини. Такий то був добробут старих, заржавілих лібералів, чи Ю.Ф.А. А що сьогодні бачимо? Як відноситься до вас колектори? Чи так, як колись? Та де! Такі покірні, як овечки, і ще до того називають вас містром, а не "Джаном". Отже, шановні читачі "С. К.", не дайте зводитися на манівці лібералним агентам, бо вони борються за охлапи, а ви боріться за поліпшення свого життя. Не відказуйте, та не лайте редактора часопису "С. К." за те, що він не може видавати реґулярно часопис, бо то не його вина, а нас усіх. Стараймося помагати йому по нашій можности, а він поможе нам. Тож до діла всі як один!

Д. Кейман.

MYRIAN POPIL

агент для Ірвінґа Клайна ЮВЕЛЕРА і зареґістрованого окуліста

Направляємо по низьких цінах.

"Ваш кредит є добрий в нас"

MYRIAN POPIL
10564 - 98th Street
Edmonton -:- Alberta

Др. Іван Лесик
дентист
303 - 4 Moser-Ryder Building, 101 Street
Edmonton -:- Alberta
—— Телефони ——
Офісу 27442 — Рез. 82502

Др. Йосиф Меґас
Оператор, Лікар, Акушер
і лічить венеричні недуги.
ЕКС-РЕЙ МАШИНИ.
10164a - 101 ST., EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24643

—ТЕЛЕФОНИ—
Офісу 21313 Рез. 32514
S. A. G. BARNES
загальний агент від Асекурацій — від огню, на життя, на випадки й каліцтва, слабість й авта.
Продає бонди—дає поради в фінансових справах і т. і.
Офіс: 501-2-3 Agency Bldg.
10057 Jasper Avenue
EDMONTON -:- ALBERTA

Карта на передплату

Висилаючи передплату на цей часопис СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ виповніть цю карту й зашліть до:

THE SOCIAL CREDIT PUBLISHERS
10630 - 98 Street -:- Edmonton, Alberta

В залученню посилаю $1.00 як річну передплату на український часопис Суспільного Кредиту. Часопис прошу висилати на адресу:

Імя й назвиско ....

Пошта ...., Провінція ....

Заговір брехні

(Докінчення зо сторони 1-шої)

1938 року, а багато більше як колибудь попередно. Албертійські нафтові шиби продукують три рази тільки, як ми зуживаємо. Це становить одну пяту цілого запотребування Канади. Алберта є тепер третім з раду найбільшим продуцентом нафти в Британській Імперії.

(к) Що нові розпорядки уряду уможливили використання величезних просторів лісових, які давніше були в аренді в спекулянтів? З них зможуть користати тепер поселенці й дрібні промисловці. Минулого року ми дістали коло 82 мільйони фітів матеріялу й мільйон залізничих порогів з наших лісів, а коли б ці числа навіть подвоїти то вистачить ліса на 300 літ.

(л) Що минулого року (1937) наш добуток вугілля зріс до приблизно шість мільйонів тон; що капітал вложений у піски з земною смолою коло Мекморей позволить нам забезпечити всі копальні на півночі дізелевим опалом, приспішуючи в цей спосіб розвиток, та зробить доступними великі запаси асфальту (земної смоли) для покриття дахів і мощення доріг в провінції? Що в Мекморей побудовано нову солярню яка може задоволити всі наші потреби солі?

(м) Що албертійський уряд сповняючи свою обіцянку задоволяти **домагання населення Алберти** не жалував ніяких трудів, щоб раз на завжди здобути для народу право контролювати свій власний кредит; що він визвав до боротьби диктатуру тих, які собі це право присвоїли і то в такий спосіб, що нема сумніву щодо його рішучої постанови йти далі цією дорогою, яка безсумнівно доведе до доманого народом успіху—місячної дивіденди $25.00 і тањшого кошту прожитку?

(н) Що за правління попередніх урядів довги провінції зростали на приблизно 5 мільйонів долярів річно; що теперішній уряд за понад дволіткій час свойого урядування зичив малощо понад 5 мільйонів річно, але з тої суми видавав понад 90% на державну допомогу безробітним?

(о) Що всі природні багатства Алберти, використовувані тепер і невикористовувані обчислюють найбільші знавці на суму понад 225 більйонів долярів тоді, коли всі довги, провінціяльні, муніципальні й приватні, оцінюють на около 600 мільйонів долярів (цебто трохи більше як пів більйона долярів) та що ця величезна перевага природних багатств населення Алберти може навіки усунути від нього злидні й недостатки шляхом справедливого розподілу, який може наступити тоді, як нарід буде вести свою власну кредитову політику?

(п) Що теперішній уряд започаткував провінціяльну опіку здоровля і він дає всім сухітникам безплатну лікарську допомогу й лічення в шпиталях та основує постійні безплатні станиці (клініки) здоровля?

(р) Що започатковано плян безплатного лічення жертв дитячого параліжу та опіки над тими, що через цю хворобу їхня спроможність заробітку є поважно ущерблена?

(с) Що через переговори між домініяльним і провінціяльним урядом провінція виготовила плян пенсій для сліпих?

(т) Що матері, яких чоловіки покинули на протяг пять або більше літ, тепер можуть користати з закону допомоги матерям?

(у) Що минулого року побудовано більше доріг як котрого будь попереднього року і то з меншим коштом за милю; що уліпшення в наших провінціяльних установах, таких як Понока, запобігли марнотравству й безладдю попередних років і заощадили величезні суми грошей?

(ф) Що "Фарма в Олівер", яка перед тим пожирала великі суми грошей тепер приносить доходи?

(х) Що введено в провінції припис про найменшу заробітну платню й години праці, щоби захистити промислових робітників; що уліпшення у відділі "королівського друкаря" приведуть до заощадження сотень тисяч долярів для провінції; що переорганізовано Раду Відшкодування Робітників і тепер вона полагоджує справи з обсягу своєї діяльности прихильно й скоро; що також так переорганізовано Раду Полагоджування Довгів, що вона відноситься з прихильністю до всіх, що шукають у ньої поради й охорони; що зогляду на заяву суду, що ухвалені урядом закони про довги є поза компетенцією провінціяльного парляменту, проголошено мораторію, яка лишиться в силі так довго, доки не знайдеться способів полагодити справу довгів?

(ц) **Як можна було зробити не все не збільшуючи багато довги провінції, то чи можете уявити собі ті можливости розвитку коли НАРІД ДІСТАНЕ В СВОЇ РУКИ ПРАВО контролювати кредитову політику?**

(ч) Що намагання уряду прийти до справедливого порозуміння з власниками облігацій ("бонд-голдерс") знехтовано і що багато з них далі вперто противляться приняти знижку високих процентів, які провінція в минулому платила? Тут уряд став твердо при своїм, що **проценти мусять бути знижені.**

(ш) Що коли банки можуть творити й творять кредит, як уряд звернувся до них, щоби вони спільно з ним створили тільки додаткового кредиту, що забезпечив би для народу річи конечні для прожитку, вони відповіли: "Ми не знаємо нічого про народне господарство. Ми є банкірі й мусимо вести банки так, щоби був зиск?"

(щ) Що теперішня банкова система є основана на думках, які зродилися в голові божевільного чоловіка, що втік з тюрми? Цей чоловік, Джан Ло, був великим знатоком банкового діла й великим картограєм (гемблярем). Злучивши ці свої знання він зарискував і визичив людям десять разів тільки "грошей" (цебто "обіцяне заплатити"), як мав золота. Це йому вдалося. Тоді він виготовив плян банкової системи, з яким удався до Вілліяма Пітерсона, основника Банку Англії, однак Пітерсон не приняв його. Провідні шкоцькі банкірі також не хотіли мати з ним нічого до діла. Нагода трапилася в Франції, де Ло випробував свою систему. Вона стала така популярна, що всі несовісні банкірі зараз її приняли і вживають з добрим успіхом до сьогодні. **Отак Джан Ло з Лорістону, що жив 230 літ тому, став батьком новітньої банкової системи, а Джан Ло був банкир, картограй, душогуб, розпусник і божевільний.**

Банкова й кредитова система може мати рацію існування тільки на тій основі, що вона улекшує й приспішує виріб і розподіл товарів. Промислова й виробнича системи мають завдання задоволити потреби населення в товарах з найменшою витратою часу, труду й коштів.

Наша промислова й виробнича системи готові задоволити всі **вимоги населення**, але фінансова (цебто банкова й кредитова) система **відмовляється від цього.**

ТОМУ НАРІД, ЧЕРЕЗ СВОЇХ ПРЕДСТАВНИКІВ, ПОВИНЕН ПРИСИЛУВАТИ ЇЇ СПОВНИТИ ЙОГО ДОМАГАННЯ.

— L. D. SNAYCHUK —
Artist, Painter, Decorator, Sign Writer
ПЕРЕБИРАЮ ЗАГАЛЬНУ МАЛЯРСЬКУ РОБОТУ
— МОЯ СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ —
ТЕАТРАЛЬНІ СЦЕНЕРІЇ, ДЕКОРАЦІЯ ЦЕРКОВ, ДОМІВ І ТЕАТРІВ.
МАЛЮВАННЯ ІКОНОСТАСІВ І ЦЕРКОВНИХ ОБРАЗІВ.
СОЛІДНА ПРАЦЯ — УМІРКОВАНА ЦІНА
108 Rudyk Block Edmonton, Alberta

СК ЗАГРОЖУЮТЬ КОНФЕДЕРАЦІЇ — КАЖЕ Д. М. ДОГГАН

Провідник консервативної партії на Алберту Д. М. Догган, сказав на консервативному бенкеті Східнього Едмонтону в корона готелю, що Суспільно-Кредитовці грозять конфедерації Канади. Це значить, що коли західня Канада не буде дальше давати себе експлуатувати східним фінансістам то готовий вирнути розкол між Сходом, а Заходом. Щоб запобігти цьому розколові загал у західній Канаді повинен спокійно давати здіймати з себе шкуру; інакше згоди не буде. Це є старий закон, що коли овечка боронить-ся, щоб не пожер її вовк то вже не може бути жадного порозуміння. Коли б овечка була спокійна й дала себе пожерти то все було б добре і в порядку.

ГРОМАДЯНСТВО ПИЛИПЧУКИ З МОНДЕР ВИХАЛИ ДО ЕВРОПИ

Гром. А. І. Пилипчук і його дружина, власники готелю і склепу в Мондер, віїхали на відвідини до Европи. Гром. Пилипчук приїхав до Канади ще 1907 року, від тоді рідного краю він ще не бачив.

Громадянство Пилипчуки думають бути в Европі чотири місяці.

НОВОГО СК КАНДИДАТА ВИБИРАТИМУТЬ У РОСТЕРН САСК.

На одній "суспільно - кредитовій конвенції в цілі вибрання кандидата на округу Ростерн вибрано пастира М. Пітерса. Тепер переорганізувано цілий СК рух у Саскачевані й організація "Вестерн СК Асосієйшен" на чолі з премієром Елберграртом перебирає керму цілої кампанії так, щоб замаскувані реакційні кандидати не могли йти під іменем СК.

Пастир Пітерс настоює, що він є дійсним і правним кандидатом і буде кандидувати під іменем СК хоч буде другий СК кандидат в цієї самої округи.

СХІДНЯ КАНАДА ОРГАНІЗУВАТИМЕ СУСПІЛЬНО - КРЕДИТОВЦІВ

Зорганізування суспільно-кредитовців у Східній Канаді почнеться при кінці червня, ц.р. на конвенції, заявив голова СК на Онтаріо, Л. Джайгер. Він сказав, що конвенція правдоподібно відбудеться в Монтреалі.

Комітет, який занимається зарядженням конвенції складається з Е. Г. Диксона з Галіфакс, Р. Дж. Зенетена з Монтреалу і Л. Джайгера.

ВСЕКАНАДІЙСЬКА КОНСЕРВАТИВНА КОНВЕНЦІЯ

Велика підготовча акція ведеться в консервативних колах по цілій Канаді в цілі вибрання делегатів на всеканадійську конвенцію, що відбудеться 5, 6 і 7 липня, ц. р. Завданням конвенції буде вибрати проводира консерватів на місце Р. Б. Беннета, що офіційно уступив з тої позиції кілька місяців тому.

Другим важливим завданням конвенції буде накреслити нову платформу консервативної партії.

На конвенції сподіються, що візьме участь 1,600 делегатів.

ЕЙЗВОРТ ПРОТИ ЗМІНИ АКТУ РОЗВОДІВ

В Оттаві пропонувано поширити підставу до акту розводів взоруючись на акті, який переведено в Англії минувшого року.

Одинокою підставою на розвід у Канаді може бути зрада своєї дружини або свойого мужа. До минувшого року такий самий закон існував в Англії. Однак жіноцтво в Англії зорганізувалось і виборolo собі ще три підставі до розводу, а це — знущання, досмертна тюрма, або 5-літнє покинення дому й умова слабість через три роки.

На теперішній домініяльній сесії пропонувано подібний закон, що й можливо увійде в життя, якщо перейде він треє читання.

Ліберал, Сир Елен Ейзворт, що репрезентує Норт Йорк, став твердо проти цього акту й каже, що він не вірить у розводи. А дальше додав, що Б. Н. А. Акт лишає це право провінціям.

ПОСОЛ В. ТОМИН І П.-и А. Г. ГЛИНКА ПРОМОВЛЯЛИ В ТУ ГИЛЗ І ШИПИНЦЯХ

В неділю, дня 8 травня промовляли з рамени СК в Ту Гилз по полудню п. Томин і п. Глинка. Вечером вони промовляли на концерті в народньому домі в Шипинцях. Як в Ту Гилз так і в Шипинцях було поверх 300 присутних. Публика незвичайно захоплена була промовами бесідників. Вони пояснили ново-ухвалені закони й сказали багато дечого цінного про рух СК взагалі. На Шипинцях кромі повище згаданих двох гостей промовляли також о. Хрустявка й місцеві учителі п. Н. Ткачук і п-на Павлюк. Концерт устроїний був в честь матерям.

ПОЯСНЯЄ НОВІ ЗАКОНИ

П-и А. Г. Глинка дальше без відпочинку обіздже різні українські околиці пояснюючи нові албертійські закони, як мораторію, закони відносно полагодження довгів і т. і. Недавно п. Глинка говорив з рамени Суспільного Кредиту в Восток, Ст. Майкал, Гайвей і Ярослав (близько Брудергайм). П-и Глинка каже, що ще не знайшов жадної опозиції до СК уряду.

ДОМІНІЯЛЬНА КОНВЕНЦІЯ СІ-СІ-ЕФ ВІДБУДЕТЬСЯ В ЕДМОНТОНІ

В днях 28 - 29 липня відбудеться домініяльна конвенція "Кооперейтів Комонвелт Федерейшен" в Едмонтоні після інформацій одержаних з Оттави від домініяльного секретаря цієї організації, Д. Люіса.

М. Дж. Колдвел, домініяльний посол буде головним промовцем на С.С.Ф. бенкеті в честь професора В. Г. Александра, який відїзджає до Каліфорнії перебираючи позицію там.

Дж. С. Вудзворт, проводир С.С.Ф. послів в Оттаві також буде визначним промовцем під час конвенції.

ПРОПОНУВАННЯ ПОДАТОК ВІД ПРОДУКЦІЇ ПЕРЕД СУДОМ 6 ЧЕРВНЯ

Албертійська провінціяльна легіслятура коли ухвалювала новий закон уподаткування фармерів після іншої системи, не так, як це робиться тепер, що фармер платить податок від землі чи вродиться йому збіжжя чи ні, включила точку, щоб в першій мірі подати цей закон на суд, щоб опісля не було заколоту, коли цей акт піде перед людей до дискусії й поправки.

Суддя Горес Гарві назначив день 6 червня для цієї росправи. Дж. Г. Вілсон, К. С., з департменту судівництва заступатиме провінцію; а бувший Ю. Ф. А. премієр, Дж. Е. Браунлі, репрезентуватиме противну сторону, яка не годиться з цим новим планом уподаткування.

ЛІНДБЕРГ ПОВЕРТАЄ ДО ЗЛ. ДЕРЖАВ

Близькі приятелі славного американського летуна Чарлза А. Ліндберга подали інформацію, що Ліндберг назад поверне до Зл. Держав, однак у часі конечної потреби, як у війну або щось подібного, він готовий буде дати Британії поміч.

КУРС НАУКИ ПРО СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ ВЖЕ СКІНЧИВСЯ

Закінчено 15 лекцію курсу про Суспільний Кредит, які то лекція уділяв Л. Д. Бирн, СК дорадник з Лондону. Ще має відбутися іспит цього курсу в короткому часі. Поверх 100 студентів скористали зо згаданих викладів.

"РЕЛІФ" ДЕРЖАВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Реліф мусить бути відповідальністю домініяльного уряду, сказав А. В. Бурсієй, голова Суспільного Реліфового Комітету назначеного албертійською легіслятурою.

П-и Бурсієй, СК посол на округу Лек Ст. Енн сказав, що комітет майже скінчив підготовчу роботу і сподіється, що розслідження почнеться на другий тиждень. П-ні Е. Гостик, СК посолка з Келгари є секретарка цього комітету, а др. Дж. Л. Робінсон, СК посол із Медисин Гет є дорадчиком.

"Проблема реліфу зросла до тої міри, що вона мусить бути домініяльною відповідальністю. Багато родин не дістають навіть на животіння, а деякі дістають аж забагато," сказав п. Бурсієй!

ЧОМУ ГЕПБЕРН ВИГРАВ ВИБОРИ В ОНТАРІО ТАКОЮ БІЛЬШІСТЮ

Неодному читачеві цікаво знати дійсний стан річей щодо премієрової Гепбернової побіди в Онтаріо такою більшістю. Не вистарчить лише сказати, що ліберали, консервати чи Суспільно-Кредитовці виграли вибори. Кожний вислід виборів має свої причини.

Ось на примір у послідних виборах в Онтаріо вибрано:

Лібералів	63
Консерватів	23
Прогресивних лібералів	2
Незалежних лібералів	1
Ю.Ф.А.	1
Разом	90

Навіть едмонтонський ліберальний часопис, Едмонтон Булетен, із 7 жовтня, 1937, каже:

"Гепбернова побіда є ударом для фінансістів, апостолів великих фінансістів.

"Коли дим із боротьби по онтарійських виборах розійшовся політичні обсерватори шукають обставин, що пояснили б причину так великої Гепбернової побіди. Вони принайменше прийшли до одного спільного заключення, що Гепбернова побіда означає, що загал є проти фінансових баронів.

"Його першим кроком", каже Булетен, "було домагатися зрубання процентів на провінціяльних і муніціпальних довгах, що закінчилося побідою для премієра Гепберна, коли він грозив заложенням провінціяльних банків у кожному місті й містечку в Онтаріо. Його становище піддержав загал публичною опінією, що причинилось до того, що зрубано проценти з 4.65% на 2.92%, що в той час по першій Гепберновій побіді було щось надзвичайне в Канаді.

"Від того часу він сплатив мільйони лише з 2 до 2½%, і в 1934 примусив Р. Б. Бенета знизити проценти на провінціяльних позичках від федерального уряду на половину звичайних процентів.

"Премієр Гепберн також стрінувся був із високими фінансами, коли він почав полагоджения й відзискання мільйонів долярів для людей в Онтаріо, які були затрачені для провінції через ошукання.

"Є сказано, що гроші які є вже відзискані й ті, що певно будуть відзискані провінцією досягнуть суми $75,000,000, з яких ані один цент не бувся б вернув якщоб премієр Гепберн не був вжив своєї відваги.

"Премієр також заощадив для провінції коло $100,000,000, із податків стягнених із людий, коли він поканцелював тзкі угоди, які були пороблені перед його перебранням офісу, що було б певно пішло в кишені фінансових рекітерів.

"Премієр Гепберн знизив проценти на фармерських моргеджових позичках під так зв. Онтарійським Фармерським Позичковим Бордом на 4 процент і в той сам час продовжив їх сплати на 20 років, даючи фармерам нагоду вилізти з довгу.

"Лекція, яку загал в Онтаріо показав Канаді 6 жовтня, означає, що народ шукає виходу зо свойого скрутного положення й буде піддержувати того, що найрадикальніше постановить помагати людям, а не фінансовим рекітерам."

Віримо, що цей опис можна безпечно порівняти з тим, що робиться в Алберті. Але, коли в Алберті знижено проценти то справа пішла на суд як неконституційна.

ЖУРБА

Зажурились ліберали,
Що кінець зближаєсь,
Що то їхне панування
Безславно кінчаєсь.
  Фінансисти заревіли
  Й бере їх розпука:
  Ейбергарт їм так досолив,
  Що гірше від бука.
А прихвостні і цих і тих
Роззявили пики
Й показують, які то в них
Язики великі.
  Та суспільно - кредитовці
  На тих не зважають,
  Що з довгими язиками
  Ейбергарта лають.
А Ейбергарт, сміло й гордо
Вперед поступає
І з хижацьких він пазурів
Бідних вириває
  Пояснює і толкує він бідним
  Що може,
  Бо вірить він, що правдою
  Брехню переможе.

Д. Кейван.

ЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД СК.

Брудергайм.
Микола Фаріон $1.00

Вегревіл.
Збирач А. Зварич — по 25ц.: Ф. Музика, Щербанюк; по 15ц.: Запорожан; по 10ц.: Білецький, А. Зварич, М. Казюк, Кузик, Татарчук, Унгурян, М. Харук; по 5ц.: Ю. Понич, Романюк; разом $1.45.

Збирач С. В. Павлюк — по 25 ц.: Й. Кошман, С. В. Павлюк; по 15 ц.: Ілля Семотюк; по 10 ц.: В. Єремій, п-ні Кошман, П. Мурафа, С. Никифорук, П. Семотюк, п-ні Татарчук; по 5 ц.: Бабин, Бойчук, В. Кирилюк, нечитке імя; разом $1.45.

Пестин.
По 25 ц.: Іван Топольницький, Мирон Черняк; по 20 ц.: Тимінський; разом $0.70.

Гайвей.
Збирач Г. Топольницький — по 25 ц.: А. Андрієць, Ф. Андрієць, Ст. Винничук, І. Вітвіцький, Н. Гаврилюк, А. Лакуста, А. Мелинка, М. Мельник, В. Рошко, Г. Топольницький, М. Чічак; по 15 ц.: М. Гамалюк, О. Ориджук; по 10 ц.: Гр. Гамалюк, П. Павлюк; разом $3.25.

Сейнт Майкел.
Збирач Е. Й. Криськів — по 50 ц.: П. Шумей; по 25 ц.: Іван Галько, Т. Михальчук; по 10 ц.: Дж. Зінкк; разом $1.10.

Збирач К. Семенюк — по 50 ц.: Михайло Онуфрів; по 25 ц.: Йосиф Грохмаль, Франко Куций, Іван Понич, К. Семенюк, Іван Стельмах; по 20 ц.: Михайло Андрухів; по 15 ц.: Роман Костюк, Іван Семенюк; разом $2.25.

Петро Пашник 25 центів.

Спрейл.
Яків Генко 25 центів.

Ярослав (Народній Дім).
По $1.00: Йосип Стрембіцький; по 50 ц.: Дордж Лівак, Василь Рутар, Михайло Сирінк; по 25 ц.: п-ні Бознанська, Іван Волянський, Михайло Головач, Джордж Доскоч, Степан Жовківський, Андрій Захарко, Анна Калужняк, Василь Кобринка, Микола Кульчицький, Дан. Лопушинський, Павло Лопушинський, Михайло Непюк, Джордж Онушко, Іван Онушко, Сем Прилуцький, Петро Скіцко, Петро Стрембіцький: дрібна колекта 30 ц.; разом $7.05.

РАДІО ФОНД

Гайвей, Алта.
Група СК (Іван Андрієць) $5.00.

Краків, Алта.
Збирач Н. Г. Федун — по 50 ц.: Лука Вітюк, Фред Кучма, Н. Г. Федун, Прокіп Федун; по 25 ц.: А. Басістий, Г. Кучма, В. П. Ставничий, Захар Федун; по 10 ц.: А. Кучма; разом $3.10.

Менвіл, Алта.
Д. М. Романюк $1.00.

Міт Парк, Саск.
Володимир Возьний $0.50.

Попередно оголошено суму $2.25. Вчисляючи повище виказані суми до сьогодні зібрано на цю ціль **$11.85,** цебто приблизно одну третю ціни одного виступу на радіо. Де ж ви є суспільно-кредитовці? Відгукніться!

Брак місця не позволив нам помістити всі імена жертводавців на пресфонд "С.К." Зробимо це в черговому числі.

Видавництво СК щиро дякує всім жертводавцям, зокрема групі Гайвей та гр. Федунові.

ВІД ВИДАВНИЦТВА

Просимо гр. Миколу Й...... з Кагвін, Алберта, що 14 березня цього року зложив $1.00 передплати на СК і 50 ц. на пресфонд, подати своє повне імя, бо через неувагу на копії посвідки (пересунулася калька) є тільки імя і початкова буква його прізвища: Nick J..... Передплатників з Кагвін просимо провірити справу.

ЧИ В ВАШІЙ ОКОЛИЦІ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ БУДЬЯКЕ ПІДПРИЄМСТВО НА ПОМІЧ ЦЬОМУ ОДИНОКОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬНО КРЕДИТОВОМУ ЧАСОПИСУ В КАНАДІ?